

KADINLARIN SESİ



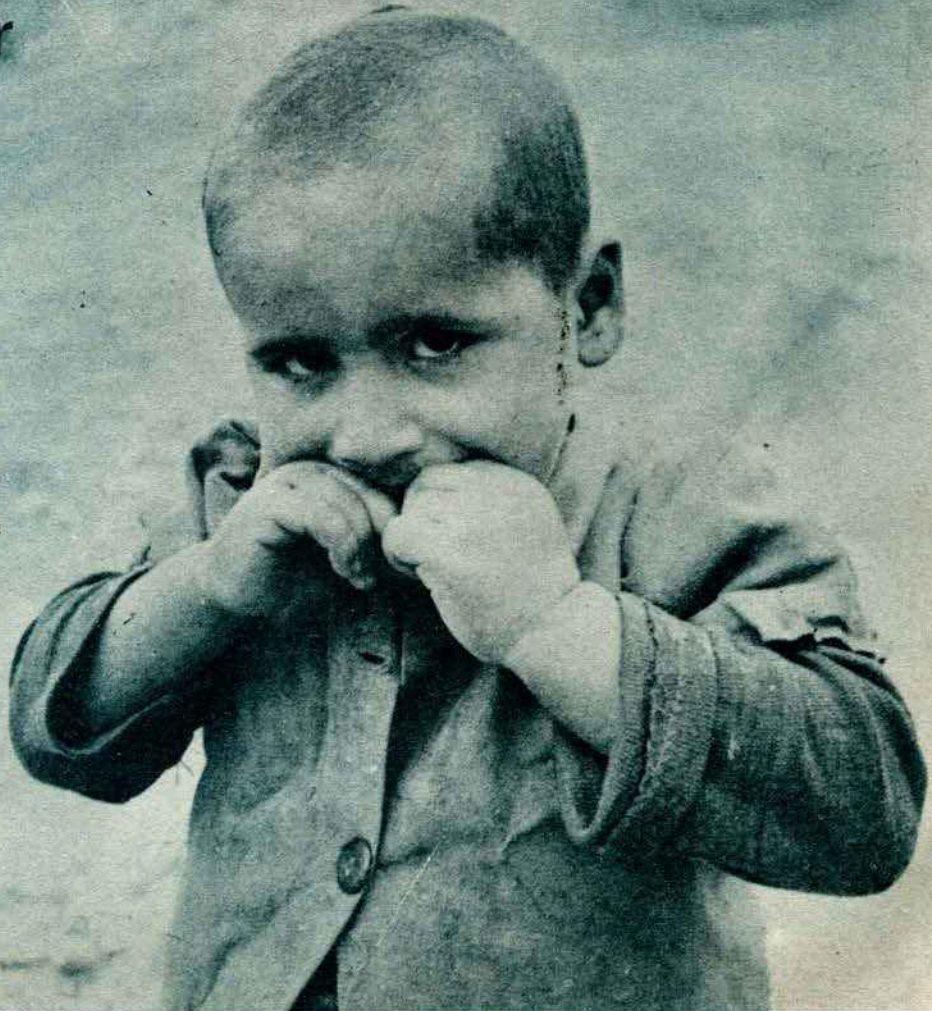
eşitlik
toplumsal ilerleme
ve barış için

SAYI 58 • YIL 5 20 TL

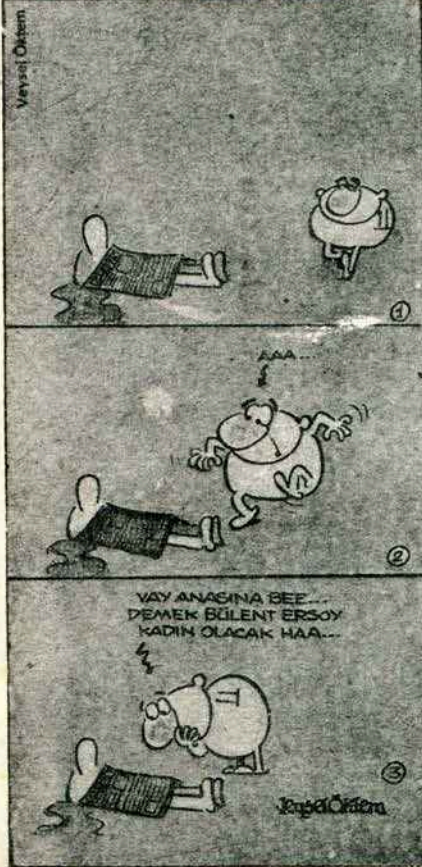
AYLIK DERGI

MAYIS 1980

BARİŞ
yaşamın değerini
paha biçilmez
kılmaktır



gül ☺
düşün



WOLFGANG THEILER



KADINLARIN SESİ

bu sayıda
neler var?



★ İLERİCİ KADIN HAREKETİ
SUSTURULAMAZ
(İKD'nin kapısına mühür
bir yıl önce vurulmuştu)



19

★ İGD YÖNETİCİLERİ SER-
BEST BIRAKILMALI

26



★ EKMEĞİNİ DENİZ-
DEN ÇIKARANLAR
44 yıl denizde ya-
şamış balıkçı bir
aileyle sohbet

8-9

İÇİNDEKİLER

- ★ Merhaba 4-5
- ★ Süzgeç 6-7
- ★ Yaşasın kadınların
barış için eylem
birliği 10-11
- ★ 1 Mayıs'ın doğuşu
ve 1 Mayıs 1980 12-13
- ★ Amerika bölgemiz-
de savaş tehlikesi
yaratıyor. 14
- ★ Çocukların Sesi 15-18
- ★ İlerici kadın ha-
reketinden
haberler 20-21
- ★ «DAYAN KARDE-
ŞİM DAYAN»
(Grevci işçilerle
dayanışma yük-
selivor) 22-23
- ★ Ağır vergi yükü
gene sırtımızda 25
- ★ «Ağlamak diye bir
şey düşünemi-
yorum»
Eflân Aytaç'la bir
röportaj 27
- ★ Ana ve çocuk
sağlığı
(Gebelikten ko-
runma yolları
2. bölüm) 28
- ★ Çocuğumuza bir
tulum dikelim 30
- ★ Dostlardan
mektup 31

KADINLARIN SESİ
SAYI : 58
MAYIS : 1980

Ön Kapak : İsa Çelik(foto)
Arka Kapak : Mehmet Aksoy
«1 Mayıs 1977» isimli
heykelden ayrıntı

Sahibi : Bakiye Beria Onger / Sorumlu Yazı İşleri
Müdürü : Berin Uyar / Adres : Babıali Cad. Tasvire
Han Kat : 2 No : 26 Cağaloğlu-İstanbul-Türkiye /
Abone Koşulları : Yurt İçi 1 Yıllık : 240 TL., 6 Ay-
lık : 120 TL. / Yurt Dışı : 1 Yıllık : 30 DM / Dizgi :
Süslü Mat. Koll. Şti. / Baskı : Maden-İş Ofset Te-
sisleri / Türkiye Dağıtımı : Temel Dağıtım / Posta
Çeki Hesap No : 110906 / Banka Hesap Numarası :
Yapı ve Kredi Bankası Çemberlitaş Şubesi : 1890/09
Fiyatı : 20 TL. Son Baskı Tarihi : 16 Mayıs 1980

Zulüm, acı, ölüm, şu bu
bir anda gizlerse de tohumu,
Ölmüş gibi görünürse de halk,
Döner gelir elbet birgün Nisan ayı,
Kavuşur baharına toprak,
Kızgın eller dağıtır, alar ağır havayı,
Ölümün içinde yeşerir yaşamak.

P. NERUDA



MERHABA !

Dostlar

Yaşam gittikçe zorlaştı. Yaşam gittikçe darlaştı. Fiyatlar öyle arttı ki hayat dayanılmaz oldu. Terör öyle arttı ki, evlatlarımız ikişer, üçer değil, beşer, onar ölür oldular. Haklarımız özgürlüklerimiz öyle kısıtlandı ki demokrasinin neredeyse adı

var kendisi yok oldu. Bunlar faşist dikta tehlikesinin gelip kapıya dayandığını gösteriyor.

Emperyalizm, işbirlikçi tekelleri burjuvazi halkımıza nefes aldırmak istemiyor. Tekelleri güçlendirmek için, emperyalizme daha sıkı bağlamak için hep

bastırıyor. Faşizmi daha rahat getirebilmek için terörü artırıyor. Korku salıyor. Öyle istiyor ki, kimse kapısını, penceresini açmasın, sesini çıkaramasın. Bu amaçlarına varmak için faşistlerle birlikte «sol» maskeli terörü de silah olarak kullanıyor.

Bütün bunlara engel olmak bizim elimizdedir. Onlar demokrasi güçlerinin birlik olmayışından güç alıyorlar, bundan yararlanıyorlar. Bu olanakları onlara daha fazla tanımamalıyız. Demokrasi güçlerinin birliğinin sağlanması için en büyük çabamızı harcamalıyız. Yığınlara gitmeli, onları gericiilere karşı demokrasi savaşına çekmeliyiz. Yığın eylemlerini yükseltmeliyiz. Her türlü maceracılığa, bireysel eylemlere karşı çıkmalıyız.

Biz kadınlar, işimiz, ekmeğimiz, özgürlüğümüz için, evlatlarımızın, eşlerimizin, kardeşlerimizin yaşaması için bu görevimizi yapmaktan geri kalmamalıyız.

Demokrasi savaşındaki yerlerimizden bir adım bile geri çekilmemeliyiz.



31. KURULUŞ YILINDA SAVAS MAKİNASI NATO PROTESTO EDİLDİ

NATO'nun 31. Kuruluş yılı olan 4-5 Nisan günleri birçok kentte NATO, yürüyüş, miting, toplantılarda yığinsal olarak protesto edildi. 5 Nisan günü Taksim alanında yapılan gösteriye ikibin kişi katıldı. Yine 5 Nisan'da Söke'de yapılan «NATO'ya Hayır» miting ve yürüyüşünde binlerce kişi «Savaş makinesi NATO'dan çıkılsın», «Ölüm füzelerine Hayır» «Silah Değil İş» belgilerini haykırdılar.

Yukarıda Söke mitinginden bir görüntü.

«SOL» MASKELİ BİREYSEL TERÖRİZM DEMOKRASİ SAVAŞIMINA ZARAR VERİYOR

Ülkemizde ekonomik, politik bunalım arttıkça, faşist terörle birlikte bireysel terörizm de hızını arttırdı. Faşist terörle aynı noktalarda birleşen, egemen güçlerin elinde güçlü bir silah haline gelen bireysel terörizm nedir?

Bireysel terörizm hep «devrimci», «sol» maskeyle ortaya çıkar. Bir kısmı emperyalist gerici egemen güçlerle örgütlenip, beslenirler. Bir kısmı da kapitalizme karşı «iyi niyetle» bireysel terör yaratırlar. Ama sonuçta, kullandıkları yöntemler açısından parababalarının elinde birleşirler.

Bireysel terörizm küçük burjuvaziden kaynaklanır. İşçi sınıfının örgütlü gücüne, yığınlara güvensizlik temelinde gelişir. Küçük burjuvazi,

kararsızlığıyla, umutsuzluğuyla, artan bunalımlar karşısında, sabırsızlıkla, somut gelişmelere, yığınların örgütlenme ve bilinçlenme düzeylerine bakmaksızın maceracı eylemlere girişirler. Türkiye'de bunun tipik örneklerini görüyoruz. Faşistlerle aynı yöntemlerle karakollar basıyor, kepenkleri kapatıyor, bankaları soyup, bombalıyorlar. Polisi, askeri öldürüyorlar. Hatta kendi görüşlerine ters düşen yığın eylemlerine, grevlere saldırıyorlar. Bu tür eylemlerinin bir «kıvılcım» gibi halkı harekete geçireceğini sanıyorlar. Sonuçta da parababaları, bu tür yığınlara dayanmayan terör eylemlerini yığınların haklı savaşımını bastırmada bir silah olarak kullanıyor. Açıkça-

sı bu küçük grupçukların devrimcilik adına yaptıkları, işçi sınıfı ve demokrasi savaşımına zarar vererek karşı devrimci bir nitelik kazanıyor.

Bugün ülkemizde egemen güçlerin eline emperyalizme, kapitalizme karşı yürütülen savaşımı bastırma fırsatı veren, faşist tırmanışı hızlandıran, işçi sınıfı ve demokrasi hareketini karalamaya, halkın gözünden düşürmeye yönelik bireysel terörizmi onların iç yüzlerini açığa çıkarıp mahkûm etmek her ilercinin görevidir.

Sömürüye, baskılara, faşist dikta özlemcilerine karşı çıkmak böyle maceracı eylemlerden değil, demokrasi güçlerinin eylem birliği ve yığın sal savaşımından geçer.

★ ANAYASA İLE KAZANILMIŞ HAKLARIMIZI SAVUNMALIYIZ

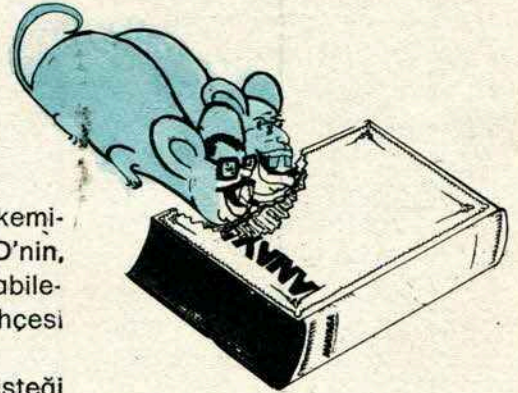
ANAYASA'NIN DAHA DA GERİCİLEŞTİRİLMESİNE KARŞI ÇIKMALIYIZ

Demokrasi güçlerine saldırı hergün biraz daha artıyor. Dernekler sendikalar kapatılıyor. Yöneticileri gözaltına alınıyor. Ağır işkencelerden geçiriliyor. İnsan hakları ve onuru insafsızca ayaklar altında çiğneniyor. Tüm bunlar yetmezmiş gibi, şimdi de Anayasa'yı değiştirmek, daha gericileştirmek istiyorlar. Bu isteğin altında, parlamentonun ve yargı gücünün

yetkilerini iyice kısmak, ülkemizi parababalarının, ABD'nin, IMF'nin rahatça at oynatabileceği dikenli bir gül bahçesi yapma isteği yatıyor.

Tekelci sermayenin bu isteği yine onların sözcüsü Tercüman Gazetesi'nin aracılığıyla lüks otellerde tartışılıyor. Demokrasi ve Anayasa düşmanı birkaç gerici profesörün ağzından «demokrasinin nasıl yok edileceğini» anlatan bu toplantı TV'den dakikalarca halka seyrettiriliyor.

Onlara göre; Anayasa «ülke-



miz ve halkımız için bir lüks. Tüm felaketlerin sebebi. Demokrasinin tümünden yok edilmesini önleyen yanları var. Çok zor da olsa insanlar hak arayabiliyor, Anayasa Mahkemesi, Danıştay ve Anayasa'nın tanıdığı diğer vollarla (yürüyüş, mi-

DEVAMI ARKA SAYFADA →

"Çatışma olmadı, Bir kızın trafik kazasında ölmesi yüzünden Tarsus'ta çıkan olaylarda 8 kişi öldü!.. tek yanlı ateş açıldı"

● Girne Mahallesi'nde genç bir kızın kamyon altında kalarak ölmesi üzerine çevre sakinleri, yolu trafiğe kapattı. Olay yerine gelen ve yolu

trafiğe açmak isteyen güvenlik kuvvetleri ile halk arasında çatışma çıktı.



Olaylarda çocuklar da yaralandı

Demirel "Sıkıntı devri sona ermiştir" dedi



Zam, sürgün, işsizlik

EV KADINI PERİHAN SÖNMEZ

KİMSENİN YÜZÜ GÜLMÜYOR

"İnsanın artık yeter deyip isyan edesi geliyor..."

● "Çocuklar kıtapsız, gıdasız, aylar oldu ki eve et girmiyor. Et, süt, yoğurt, şunu bunu yiyin diyorlar, be Allah'ın kulları yiyelim yiyelim de neye yiyelim hiç bu ateş pahası şeyleri?.."

Çay da buruklaştı

Bir kilo çay 250 lira

● Filiz çayı 500 liraya yeniden piyasaya sürülüyor

ANKARA (Hürriyet) - Gümrük ve Tekel Bakanlığı Ahmet Çakmak, çay fiyatlarına yapılan zamları açıkladı. Yüzde 150 ile yüzde 300 arasında gerçekleşen zamların 100 liraya satılan çayların fiyatı 250 liraya yükseldi. (Devamı Sa. 13. Sh. 1'de)



Cumhurbaşkanı seçiminde...

Meclis'te her tur 3 milyona mal oluyor

Cumhurbaşkanı seçimi için bugüne kadar atılan 24 turun maliyeti 70 milyon lira!

★ 44 YIL DENİZDE YAŞAMIŞ
BALIKÇI BİR AİLEYLE SOHBET

EKMEĞİNİ DENİZDEN ÇIKARANLAR. KAR, KIŞ FIRTINA DE-
MEDEN BALIĞIN PEŞİNDE YAŞAMLARINI GEÇİRENLER. EL-
LERİ NASIRLI, DENİZ KOKAN BALIKÇILAR.

“EVİMİZ YÜZER DALGALARIN ARASINDA,,

... Hey can sular gelin sular
zıpka takalarda filikalarda
bıçak ağız kayıklarda
çata pata motorlarda
başlasın gürül türküler
açsın çiçekler ağlarda...

Y.Miraç

44 YIL DENİZLERDE

Ahmet Reis ve hanımı 44 yıldır denizlerde-
ler. Rebia baci kocasını hiç yalnız bırakmamış.
Birlikte balık avlayıp, yaşam kavgası vermişler.
Deniz, evleri olmuş. Masaya oturup şöyle bir si-
gara yaktıktan sonra Ahmet Reis anlatmaya ko-
yuldu. Eskiye, 1920'lere doğru bir uzandı:

— Ben Ordu'luyum. Ama Gürcüyüm aslin-
da. Batum'dan gelmeyim. Dedelerim'iz, babala-
rımız balıkçıydılar. Ben bir sakatlık geçirdim.
Ne yapıp, ne edip İstanbul'a, Babıali'ye doktora
geldim. Tabi, o zamanlar Gürcü kıyafetindeyim.

Sedef düğmeler, yakalarım yüksek, ayağımda
külöt pantolon, belimde tabancam, kamam...
Doktoru epeyce korkutmuşum, farkında değilim.
Neyse, İstanbul'a geldikten sonra hemen bir
sandal aldım 35 liraya. Otlacılık yapıyorum.

Merak edip sorduk :

— Reis, Rebia baci ile nasıl tanıştınız?

— Tesadüf işte. Bir gün hava bozdu. Ben
bu Göksu deresine geldim. Biraz avlanıyorum,
biraz etrafı seyrediyorum. Bir de baktım Rebia
crada çubukla kaz güdüyor. Gülüştük birbiri-
mize. Sevdik, evlendik. Ben 18, o 17 yaşındaydı.

— Reis, ne mutlu size bu kadar sene be-
raber olmuştunuz.

— Eh, işte birbirimizi seviyorduk, mesele
orada.

EVİMİZ YÜZER DALGALARIN ARASINDA

Bizi kapıda karşıladıklarında Reis, evlerini
yapalı 2-3 sene olduğunu, pek de alışamadık-
larını söylemişti laf arasında. Şöyle anlattı :

— Biz evlendik, bir müddet kaynanamın
yanında barındık. Fakat duvarlar beni adeta sık-
maya başladı, boğulacağım. O sırada elimize
güzel bir tekne geçti. Ağız burnu kapalı, iki ya-
tdk var içinde. Buzdolabı bile var. Aldım tekne-
yi. Hanıma dedim ben yatacağım burada. Sen
istersen anana git. Yok dedi, benim anamda ne
işim var. Kaldı yanımda.

— Kaç sene yaşadınız teknede?

— 44 sene.

— Rebia baci, denizden korkmaz mısınız?

— Denizler istediği kadar boz olsun, kar-
makarışık olsun korkmam. Bilmem korkuyu. Hış
şimdi artık çıkamıyorum denize felç geçirdim,
Borca girdik, çok üzüldüm, felç oyuzden geldi.

Ahmet Reis yine eski günlere döndü :

— İşte 44 sene denizlerde dclandık dur-
duk. Akşam olurdu. ağlarımızı toplamışız, ba-

lıklar avlanmış duruyor. Neresi burası diye şöyle bir bakıyorum dışarı: Mudanya kıyısı yahut Kapıdağ kıyıları. Neresi olursa olsun. Gar gar demiri koyuveriyoruz. Bir ihtiyacımız varsa küçük bir filika var peşimizde, binip çıkıyorum kıyıya. Alıp geliyorum içeri. Kadın balıkçı yok denecek kadar azdır, benim bildiğim bir benim hanım, bir de Sarıyerden, sizlere ömür şimdi, bir kadıncağız vardı. Rebia benim hayat ortağımdır.

- Ahmet Reis, çocuğunuz var mı?
- Var, bir tane. O kız teknede doğdu.
- Doktorsuz mu?
- Doktor mektör ne arar canım. İzmit kör-

fezindeydik. Kıyıya yakındık, hava iyiydi, sonbahardı. Çocuk doğdu, yıkadık, sardık, atık başaltına. Motorun başaltında büyüdü, 2,5 yaşında yüzmeye başladı. Motorun yanında yüzer dururdu. Tabii yediği de hep karides. Mercan, barbunya gibi bir kız oldu. Hışım gibi. Dişlerini görseniz, hani ısırır kavanozu yer. Sonra büyüdü. Karada akrabalarımız vardı, okuttuk kızı. 16-17 yaşlarına kadar balık kokardı, orkinos gibi.

GENÇLİKTE YAŞAM KOLAYDIR YA YAŞLILIKTA?

İşte Ahmet Reis ve hanımı yıllarca balık peşinde dolaşmış durmuşlar. Geçinip gitmişler. Ahmet Reis şimdi 72 yaşında, hanımı ise 71. Ellerinde avuçlarında olanla bir ev yapmışlar. Ama bunca yıl çalış didin, ne bir sigorta, ne bir güvence. Rebia bacı hastalık geçirmiş, akrabaları doktor olmasaymış iyileşemiyecemmiş.



Karı koca bize balıkçıların sorunlarından da bahsettiler. Balıkçının ne belli bir çalışma süresi var, ne sigortası, ne de emekliliği. Has-talansan, işe çıkamasan o gün ev halkı aç kalı-verir. Bir de «canavar» diye adlandırdıkları 'trol-cülerden' şikayetçiler.

Rebia bacı şunu dedi trolcüler için :

— Ben tek insan görmedim trolcülerden şikayet etmeyen ve onlardan zarar görmeyen. Hele şu 15-20 senedir bu canavarlardan ürkü-nen balıklar tamamen denizlerimizi terk edip, göçmen oldular ve küçük balıkçılar aç kaldılar.

İşte böyle, size iki güzel insanla, 40 yıl bo-yunca denizle savaşmış, ekmeğini denizden çı-karmış iki deniz emekçisiyle yaptığımız sohbeti aktarmaya çalıştık. 3 Tarafı denizlerle çevrili güzelim ülkemizin, çilekeş 1 milyon balıkçısın-dan ikisinin sorunlarını dile getirmeye çalıştık. Ama onların sorunları öyle çok ve büyük ki; bi-zim dergimizin boyutlarını çok aşıyor.

Sigortasız, güvencesiz, zor koşullarda ya-şayan balıkçılar kısa vadede çözüm olarak gü-çlü dernek ve kooperatiflerde örgütlenmeyi gö-rüyorlar. Onlar, çocuklarının gelecekte aynı çile-yi yaşamaması için, güneşli, aydınlık bir Tür-kiye'de «sulardan ağı hep beraber çekmeye» uğraşıyorlar





fotoğraf: Mehmet Bayhan

Dokuz yaşındaki Nail Şenel bir telaş almış :
Küçücük yüreğini bir şiir yazmış.

«Bir haber yayıldı
Savaş olacaktı
Zalim bir illet başlayacaktı...»

Nail, savaşta babasının, abisinin, arkadaş olmak,
oyun oynamak istediği çocukların öldürüleceğini
öğrenmiş.



Soruyor büyüklere :

«Niçin öldürüyorlar?
Niçin vuruşuyorlar?
Niçin BARIŞ İÇİNDE yaşamıyorlar?»

BARIŞ HAYATIN DEĞERİNİ PAHA BİÇİLMEZ KILMAK DEMEKTİR

Ortadoğu'da savaş tehlikesinin, Türkiye'yi de saracak bir savaş tehlikesinin hergün gazete manşetlerine geçtiği bu dönemde yanıt bekliyor Nail'in sorusu bizden.

Yarın Nail'in babası, abisi, Nail'in kendisi savaşta ölebilir Amerika'nın çıkarları, silah satıcılarının kârları uğruna. Aldırır mı dersiniz emperyalizmle sarmaş dolaş holdingcilerimiz, onların temsilcisi sözde «milliyetçi» partiler buna? Umurlarında mı? Kim ki Nail? Bir Emekçi çocuğu.

Ama anaların umurunda. Nail'ler kolay yetişmiyor. Analar, Nail'leri savaşlarda ölsün, faşist kurşunlara hedef olsun, açlıktan geri zekalı olsun diye doğurup büyütüyor. Amerikan silah şirketlerine, Kaşıkçılara, onların yerli işbirlikçilerine kurban yetiştirmiyor.

Emperyalizme göre can ucuz, insan hayatının değeri yok. Analar barış istiyor. Barış, hayatın değerini paha biçilmez kılmak demektir. Barış istemek, hayatın değeri artarken, hayat pahalılığı sona ersin demektir.

Ama barışı istemek yetmez. Barış için savaşmak gerekir. Analar barış için savaşmaya kararlı.



YAŞASIN KADINLARIN BARIŞ İÇİN EYLEM BİRLİĞİ

4 Nisan 1980 günü Barış Derneği Genel Kurulunda düzenlenen Kadın Yuvarlak Masa toplantısı, Türkiyeli anaların bu kararlılığının kanıtı oldu.

Her meslekten, her yaştan, her politik görüşten kadınlar katıldı bu toplantıya. İstanbul eski CHP Senatörü Solmaz Belül, TRT'den Jülide Gülizar, yazar Füzûzan, Sennur Sezer, Işıl Özgentürk, daha birçok yazar, ressam, doktor, gazeteci, öğretmen üyesi kadın, Grev boylarından gelen işçi kadınlar, ilerici kadınlar, sosyalist kadınlar devrimci demokrat kadınlar.

Bir de toplantıya katılanları yüreklerindeki barış için sava- bir yandan ağlatan; öte yandan şım ateşini bin misli daha güçlendiren kadınlar vardı. Işık Öztürk'ler, Gülizar Kuruçay'lar, Neşe Bulut'lar, Efla Aytac'lar, Neriman Öztürk'ler. Eşlerini, oğullarını, uğrunda yitirdikleri barış savaşımında şimdi iki kişinin görevini üstlenmiş yiğit kadınlar.

Belki de ilk kez bu toplantıda böylesi geniş kapsamda biraraya geldi Türkiye kadınlarının temsilcileri. 82 kişi katıldı Yuvarlak Masa'ya. Birçoğu söz aldı, konuştu. Barış sorunlarını, kadın sorunlarını uzun uzun tartıştılar.

Toplantı sıcacık, samimiydi.

Biraz gözyaşı vardı, anaların gözü yaşlıdır. Ama daha çok kararlılık vardı, coşku vardı. Çünkü anaların gözüpektir.

Ve hepsi aynı amacı paylaşıyordu: çocuklarına ve ailelerine daha iyi yaşam koşulları sağlamak, savaş tehlikesini yok etmek, komşularıyla dostluk ve barış içinde yaşayan bir Türkiye'yi kurmak.

Çoğu ilk kez biraraya gelmişti. Ama bundan böyle elele sürdürmeye karar verdiler barış için, demokrasi, özgürlük ve bağımsızlık için emperyalizme ve faşizme karşı savaşımı. Barış Derneği içinde bir kadın komisyonu oluşturmayı kararlaştırdılar. Aynı amaçları paylaşan tüm kadınlara da iletiler çağrılarını. Grev boylarında hepsinin ekmeği ve onuru için savaşan kadınları selamladılar. Ve tüm komşu ülkeler kadınlarına bir mesaj gönderdiler, şöyle dediler:

«Bizler, komşu ülke kadınlarıyla barış için vereceğimiz ortak savaşımın, bölgemizde emperyalizmin planlarını bozmak, bölgede ve dünyada barışı savunmak doğrultusunda önemli katkılarda bulunacağına inanıyoruz. Sizi bu amaçla ortak eylemler yükseltmek üzere elele vermeye çağırıyoruz.

Yaşasın Kadınların Barış İçin Eylem Birliği!»

Şiirler

EV KADINIYIM

Ben bir ev kadınıyım
Sizlere var biraz sözüm.
Belki başınızı ağrıtırm.
Sizlerden başışlamanızı bekler
Şimdiden özür dilerim.
Sizlere anlatmakta maksadım
Hayat pahalılığı dostlarım
Biri kız biri oğlan
İki evlat anasıyım
Ana olmak kolay mı
Çocuktur yemek ister
Okula gidenin varsa
Okul masrafı ister
Beyim alır beş bin
Kira desen üç bin
Evin yiyecek masrafı
Kızın okul masrafı
Evin yakıt ve su masrafı
Aylık beş bin
Bu hayat pahalılığında
Geçinmek kolay mı
Sizler karar verin
Ben isterim çalışmak
Beyime yardımcı olmak
Sizler istemez miydiniz
Bir işyeri olsa
İçinde kreşi olsa
Kim oturmak ister evde
Sabah çocuğunla gidip
Beraber döndükten sonra.

İmza / İstinye'den Fatma Bacı

18 AĞUSTOS 1979

Yürüdük, yürüyeceğiz.
Kadın haklarımızı almak için.
Bağımıza bastığımız,
Arkasından gözyaşı döktüğümüz
Evlâtlarımızın acısına son vermek için.

Yürüdük, yürüyeceğiz.
Güzel yurdumun başına
Çöreklenmiş cingiraklı yılanların,
Üzerimizde dolaşan akbabaların
Başlarını ezmek için.
Yürüdük, yürüyeceğiz.
Cennet vatanımın dört bir yanına
Ektiğimiz barış, özgürlük tohumlarının

En bozkır topraklarında bile
Dal, budak vermesi için.
Yürüdük, yürüyeceğiz.
Kendi toprağımızda insanca yaşamak için.

Hamide Sönmez
İzmir

MERSİN'DE ELLİ BİN KİŞİ YÜRÜDÜ

1 Mayıs'ın çok öncesinde başlayan halkta panik ve yılgınlık yaratmayı amaçlayan propaganda ve terör eylemlerine karşın Mersin'de işçi sınıfının disiplini ve örgütlülüğü yine alanlara egemen oldu.

DİSK'in öncülüğünde düzenlenen gösteriye DİSK'e ve TÜRK-İŞ'e üye sendikalar, Birlik Dayanışma'lı, TİP'li, TSİP'li, CHP'li yurtseverler, köylüler, ilerici gençler, yazarlar, sanatçılar, teknik elemanlar yığinsal olarak katıldılar.

Mersin'de 1 Mayıs 1980'de 50 bin kişi; bölgemizde ve dünyada barış ve güvenlik için, sömürü, baskı ve faşizme son vermek için, tekellerin egemenliğini kırmak için, barışın, refahın, özgürlüğün, dostluk ve dayanışma dünyasının sınırlarını genişletmek için özlemlerini coşkuyla, bilinçle haykırdı.

Mersin mitinginde konuşan Disk Genel Başkan vekili Rıza Güven toplantıdan sonra göz altına alındı. Daha sonra göz altına alınan DİSK yürütme kurulu üyelerinin sayısı altıya yükseldi.

● 1 Mayıs gösterilerine bir çok ilde izin verilmemesi üzerine DİSK 30 Nisan günü çalışanlara «1 günlük iş bırakma» çağrısı yaptı. Bunun üzerine 30 Mayıs günü çeşitli işkollarındaki işçiler, memurlar iş bırakarak, yürüyüşler düzenleyerek protesto gösterilerine katıldılar.



1 MAYIS 1980

Bu yıl sıkıyönetim uygulanan kentlerde 1 Mayıs'ın kutlanması yasaklandı. Ayrıca sıkıyönetim olmayan birçok kentte de idari makamlar 1 Mayıs gösterilerinin yapılmasını yasakladılar, ya da en-

gelleyci önlemler aldılar.

1980 yılının en yığinsal 1 Mayıs mitingi DİSK'in Mersin'de düzenlediği miting oldu. Ayrıca yurdun her köşesinde çeşitli yerel 1 Mayıs gösterileri yapıldı.



Babaeski'de 1 Mayıs

● 1 Mayıs'ta ayrıca Ordu, Bursa, Söke, Balıkesir, Bigadiç, Bandırma, Burhaniye, Antakya ve Zonguldak'ta yığinsal gösteriler düzenlendi. Birlik Dayanışma, TİP, TSİP'in ortaklaşa düzenledikleri bu gösteriler, güç ve eylem birliğinin gelişmesi yolunda önemli adımlar oldu.

● 1 MAYIS, işçi sınıfının birlik, mücadele, dayanışma günüdür. Bütün ülkelerde, sendikaların öncülüğünde, tüm emekçilerin bayram günü olarak kutlanır. Her 1 Mayıs'ta dilleri, dinleri, ulusları, ırkları ne olursa olsun işçi ve emekçiler birlik, dayanışma bayrağını yükseltirler.

1980 Yılı 1 Mayıs'ı da, Asya'dan Afrika'ya, Amerika'dan Avrupa'ya dünyanın her bir köşesinde milyonlarca insanın katılımıyla kutlandı. Yalnızca faşist Pinochet'in baskısı altında inleyen Şili'de ve ırkçı beyaz azınlığın egemen olduğu Güney Afrika Cumhuriyeti'nde yasaklandı. Tüm yasaklara rağmen 1 Mayıs'ın çeşitli biçimlerde kutlandığı bu ülkelerde, kutlamalara katılan papazların bile tutuklandığını yazıyor gazeteler.

Yaşanmış olaylar

1 MAYIS'IN DOĞUŞU

Lucy (Lusi) Eldine Gonzales, Kızılderili - Meksikalı melezi dünya güzeli bir kızdı. Albert Parsons ile 1873'te evlendiğinde yirmi yaşında idi. Birlikte Şikago'ya yerleştiler.

Çok yoksuldular ama birbirlerine olan sevgileri, toplumu kemiren dertlerin kaynağını öğrenme ve üstesinden gelme azimleri onları mutlu ediyordu. Birlikte Marks ve diğer sosyalist yazarları okuyorlar, grev boylarında gözcülük yapıyorlar, işçi toplantılarında konuşuyorlardı. Albert sendikal örgütlenmede çalışıyor, bir yandan da **Alarm** adında bir işçi gazetesi çıkartıyordu. Lusi giyim işçisi kadınları örgütlüyor, sık sık gazeteye yazılar yazıyordu.

1886'da, 8 saatlik iş günü talebi tüm işçileri sarmıştı. 1 Mayıs'ta 8 saatlik iş günü için grev kararı alındı. Tüm ülkede yerel sendikalara üye on binlerce işçi dalgalar halinde greve katılacaklarını ilan ediyorlardı. Tekelci basın ise ateş püskürüyor, «8 saatlik iş günü komünistlerin işidir. Her sokak lambasından bir tane sallandırmak gerekir,» diye çığlıklar atıyor, işçi liderleri arasında Albert Parsons'ı hedef gösteriyordu.

1 Mayıs 1886, ilk 1 Mayıs güneşli bir Cumartesi idi. İş günü cımasına karşın Şikago'da seksen bin işçi, karıları ve çocukları ile birlikte ana caddeden yürüyüşe geçmişlerdi. Herkes bayramlıklarını giymişti. Tüm ABD'de 340.000 işçi yürüyordu.

Albert ile Lusi yürüyüşün en önünde idiler. Yedi yaşındaki kızları Lulu babasının, küçük Albert ise annesinin elinden tutuyordu. Görkemli yürüyüş ve miting çaysız bitti. Provokasyon umutları suya düşen tekelci burjuvazinin gözü fena korkmuştu. Bunu işçilerin yanına bırakmamaya kararlı idiler.

Pazar ve Pazartesi binlerce iş yerinde 8 saatlik iş günü kazanıldı. Pazartesi günü Şikago'da lokavt olan bir fabrikanın önünde polis işçilere saldırarak altısını öldürdü. Salı akşamına bir protesto mitingi düzenlendi.

İlk 1 Mayıs Şehidinin Eşi

LUCY PARSONS

KORKAK EŞİ OLMAKTANSA

YİĞİT DULU OLMAYI YEĞLEYEN BİR KADIN

Sakin geçen mitingin sonuna doğru yağmur çiselemeye başlamıştı. Lusi, Albert ve çocuklar yakındaki bir gazinoya girmişlerdi. O sırada polis saldırdı. İnsanlar kaçışırken tam ortalarında bir bomba patladı. Ölenler arasında bir polis memuru da vardı.

Tekelciler kan istiyordu. Basın kan kusuyordu. İşçi mahalleleri basılıyor, sendikalar, işçi gazeteleri, matbaalar yakılıp yıkılıyor, binlerce işçi tutuklanıyor, işkenceden geçiriliyordu. Terör diğer illere de yayılmıştı.

Parsons ile yedi arkadaşı için cinayet suçundan tutuklama kararı çıktı. Parsons teslim olursa mutlaka onu asacaklarını biliyordu. Yine de kendi kadar suçsuz olan arkadaşları yargılanırken saklanmayı yediremedi kendine. Lusi kocasına engel olmadı. Ve duruşmanın ilk günü teslim oldu Albert.

Amerikan işçi sınıfının yedi yiğit evladı akıl almaz bir yargılama sonunda idama mahkum edildiler. İşte Lusi o zaman aslan kesildi. Bir yıl boyunca, çocukları da yanında, gündüzleri seyahat edip akşamları konuşarak tüm ABD'yi dolaştı. Toplam 200.000 kişi önünde kocasının ve arkadaşlarının haklı davasını anlattı. Bazı yerlerde konuşması engellendi, hapse atıldı, yılmadı. Yerli yabancı sendikalara yüzlerce mektup yazdı. Lusi'nin başlattığı protesto hareketine milyonlar katıldı. Amerika'da, İngiltere'de, Fransa'da, işçiler, ilerici milletvekilleri, yazarlar, kampanyayı desteklediler. Tekelci patronlar cinayetlerini işlemekte ısrarlı idiler. Parsons ve arkadaşları asılacakları gün, Lusi'yi kocası ile görüştürmediler. Lusi direnince onu da çocukları ile beraber bir hücreye attılar.

Parsons ve arkadaşları yiğitçe öldüler. Karısına yazdığı mektupta, «Seni halkıma bağışlıyorum - sosyalizm mücadelesini benim bırakmak zorunda kaldığım yerden sürdüreceğine eminim,» diyordu. Tüm dünya işçi sınıfı, Parsons'ların bayrağını yerde bırakmadı. Bugün 1 Mayıs'larda milyonlar işçi sınıfının birlik, dayanışma ve mücadelesini alanlarda haykırıyorlar.

AMERİKA BÖLGEMİZDE SAVAŞ TEHLİKESİ YARATIYOR

Geçtiğimiz günlerde Amerika, İran'a karşı askersel bir saldırıya geçti. Ama saldırı fiyaskoyla sonuçlandı. Saldırıya katılan 9 Amerikalı öldü.

Amerika, saldırının «rehineleri kurtarmak» amacıyla gerçekleştirildiğini açıkladı. Ama bu yalanla artık çocukları bile kandıramıyor. Amerika «rehineler» bahanesiyle bölgemizde yeni bir savaş ocağı yaratmak istiyor. Neden mi? Bir yandan yeni bir bölgesel savaşla bunalımlarını hafifletmeyi düşünüyor. Diğer yandan da zengin petrol yataklarına sahip olan bu bölgede, Afganistan devrimi ve İran'da Şahın devrilmesi sonucu zayıflayan etkinliğini ve gücünü tekrar kazanmak istiyor.

Peki, böylesi bir savaşta Türkiye ne rol oynayacaktır?

Türkiye, Amerika ile yeni bir kölelik anlaşması imzalamıştır. Topraklarımız üzerinde 100 civarında Amerikan ve NATO üssü vardır. Üstelik ikili kölelik anlaşması «Ulusal çıkarlar bölgesi» saydığı İran Körfezi ve Hint Okyanusu bölgesinde girişeceği saldırıda Amerika'ya, Türkiye topraklarını «kullanma hakkı» veriyor. Gazeteler daha şimdiden Amerikalı senatörlerin «Türkiye'deki üsleri ne zaman kullanacağız» diye sormaya başladıklarının haberlerini veriyor.

Demirel ve çevresindekiler istedikleri kadar Amerika'nın askeri saldırıda topraklarımızdaki üsleri kullanacağını inkar etsinler, katıyen izin vermeyiz diye demeçler versinler, kapalı kapılar ardında imzaladıkları iki-

li anlaşmalar ve görüşmelerle bu garantiyi ABD'li dostlarına vermiş bulunuyorlar.

Evet işte böylesi bir saldırıda Amerika, topraklarımız üzerindeki üsleri kullanacak, asker ve malzemesini buraya indirecek, saldırı için uçaklarını topraklarımızdan kaldıracaktır. Yani ülkemiz emperyalizme karşı direnen, İran'a Afganistan'a ve diğer bölge halklarına karşı bir silah gibi kullanılacaktır.

Biz kadınlar, ülkemizin emperyalizmin ve işbirlikçilerinin elinde barışa karşı kullanılacak bir silah olmasını istemiyoruz. İşte bunun için toplumun en geniş kesimleri barış için birleşmelidir. Tüm ilerici, yurtsever güçler güçlerini birleştirmeli, ülkemizin emperyalist köleliğine, atom yangınlarına, ulusal yıkıma ve faşizm tehlikesine sürüklenmesi girişimlerine dur demelidir.



İran'lı kadınlar protesto gösterisinde

UDKF, AMERİKA'NIN BASRA KÖRFEZİNDEKİ SALDIRGAN POLİTİKASINI PROTESTO EDİYOR

Uluslararası Demokratik Kadınlar Federasyonu (UDKF), Amerikan emperyalizminin askersel güçlerinin Basra Körfezi ve Hint Okyanusu'nda yoğunlaştırılmasını şiddetle protesto etmektedir. Milyonlarca kadının ortak kaygısını dile getiren UDKF, bu endişe verici durumun bölge halklarını ve barışını tehdit etmekle kalmayıp, tüm dünyayı sarabilecek bir yangına da yol açabileceğini belirtmektedir. UDKF, tüm dünya kadınları ve diğer ilerici güçleri, bu bölgenin bir barış bölgesi olabilmesi için Amerikan filolarının Basra Körfezi ve Hint Okyanusu'ndan derhal çekilmesi istemini yükseltmeye çağırıyor.

ÇOCUKLARIN SESİ

Merhaba Arkadaşlar,
1 Haziran DÜNYA ÇOCUK GÜNÜ
yaklaşıyor. Bizim ve dünyadaki sarı, beyaz
siyah tüm kardeşlerimizin bugünü neşeyle,
coşkuyla kutlamamızı diliyoruz.

Ama bizim bu neşe ve mutluluğumuza kara gölge-
ler düşürmek isteyenler var. Bunlar savaş çiglikları
atıyorlar. Silah tüccarları, büyük paraba baları bizim
aydınlık yüreğimizi karartmak istiyorlar. Eriyip kül olu-
vermemiz, kardeşlerimizin, babalarımızın,
ağabeylerimizin ölmesi, analarımızın yanık
yüreği onları hiç ilgilendirmiyor.

Bombalar, tanklar, toplar yapıyorlar...
Bunları satıp milyarlarca lira kazanıyorlar.
Bize de bu insanları öldüren silahların
oyuncaklarını yapıyorlar. Yapıyorlar ki; biz
de onlar gibi saldırgan olalım, başkalarının
ölümünden ve mutsuzluğundan zevk alalım
diye. Barış değil savaş isteyelim diye. Yürek-
lerimiz onların yürekleri gibi kapkara olsun
diye. **AMA HAYIR!**

Yürekerimizi karartamazlar. Herbiri-
mizin yüreği parlayan bir ışıktır. Milyonlar-
ca barış kıvılcımıyız biz. Bir araya gelince karanlıkları
yeneriz biz.

ÇOCUK VE SAVAŞ

Her silah

Ayrı bir sesle pallar

Tabanca: Dann!

Tüfek: Bumm!

Top: Gümm!

Bomba: Bomm!

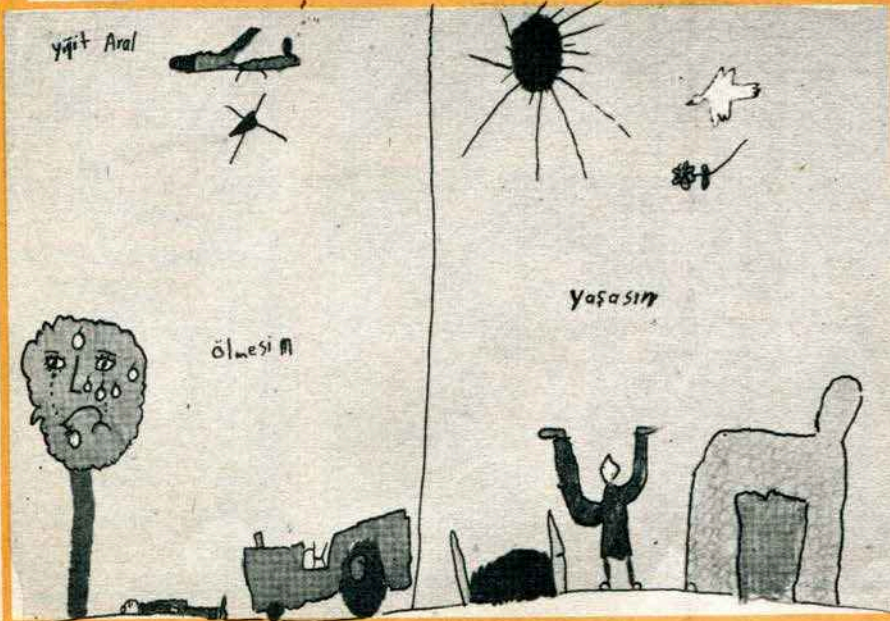
Ama öldürdükleri çocuklar

Neresinde olursa olsunlar dünyanın

Aynı acıyla bağırırlar:

Ahh!..

İsmail UYAROĞLU



ÇOCUKLARIN
SESİ.

KARDEŞİMİZ
YİĞİT ARAL, SAVAŞ VE
BARİŞLA İLGİLİ BİR
RESİM YAPMIŞ. BİZE
GÖNDERMİŞ.
SİZLERİN DE RESİMLERİNİZİ BEKLİYORUZ.

ANNELER GÜNÜ

HERSENE MAYIS AYININ
İKİNCİ PAZAR GÜNÜNÜ ANNE-
LER GÜNÜ OLARAK KUTLARIZ...



GAZETELER



DUVAR İLANLARI
VE DAHA PEK-
ÇOK ETKENLERİN
BASKISI İLE ZAR-
ZOR BİRİKTİR-
DİĞİMİZ PARA-
MİZLAO REKLAM
MAMÜLLERİNDEN
BİRİNİ ALMAK
İÇİN YARIŞIRIZ!!



EYET ANNELER-
İMİZ SEVİNİR...



AMA SERMAYEDAR
DAHAFÇOK SEVİNİR...



EVEET.. PARABABASININ
HER ŞEYİNDE BİR
MENFAAT VARDIR
ONCA REKLAMI YAP-
MASI BİZE YOL GÖS-
TERMEK, İÇİN DİLL Bİ-
RİCİK ANNECİĞİMİZE
OLAN SEVGİMİZİ
SÖMÜRMEK İÇİNDİR..

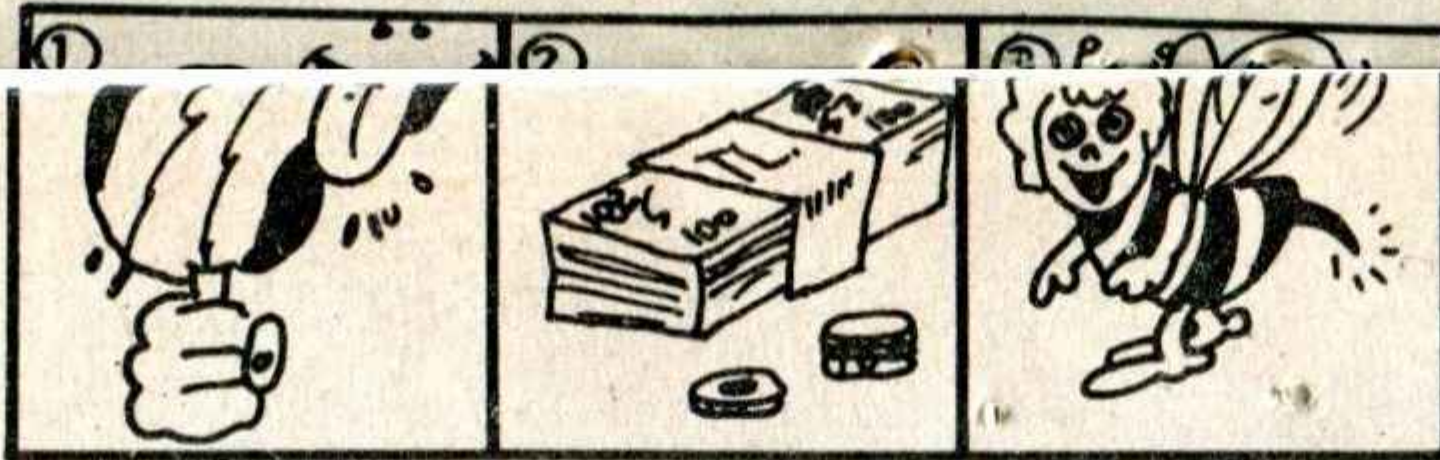


ANNELERİMİZİ SENEDE
BİRGÜNÇOK DEĞERLİ HE-
DİYELERLE HATIRLAYIP
PARABABASININ EKMEĞİ-
NE YAĞ SÜRECEĞİ-
MİZE ONLARI SENENİN
HERGÜNÜ SEVELİM
VE SAYALIM..!

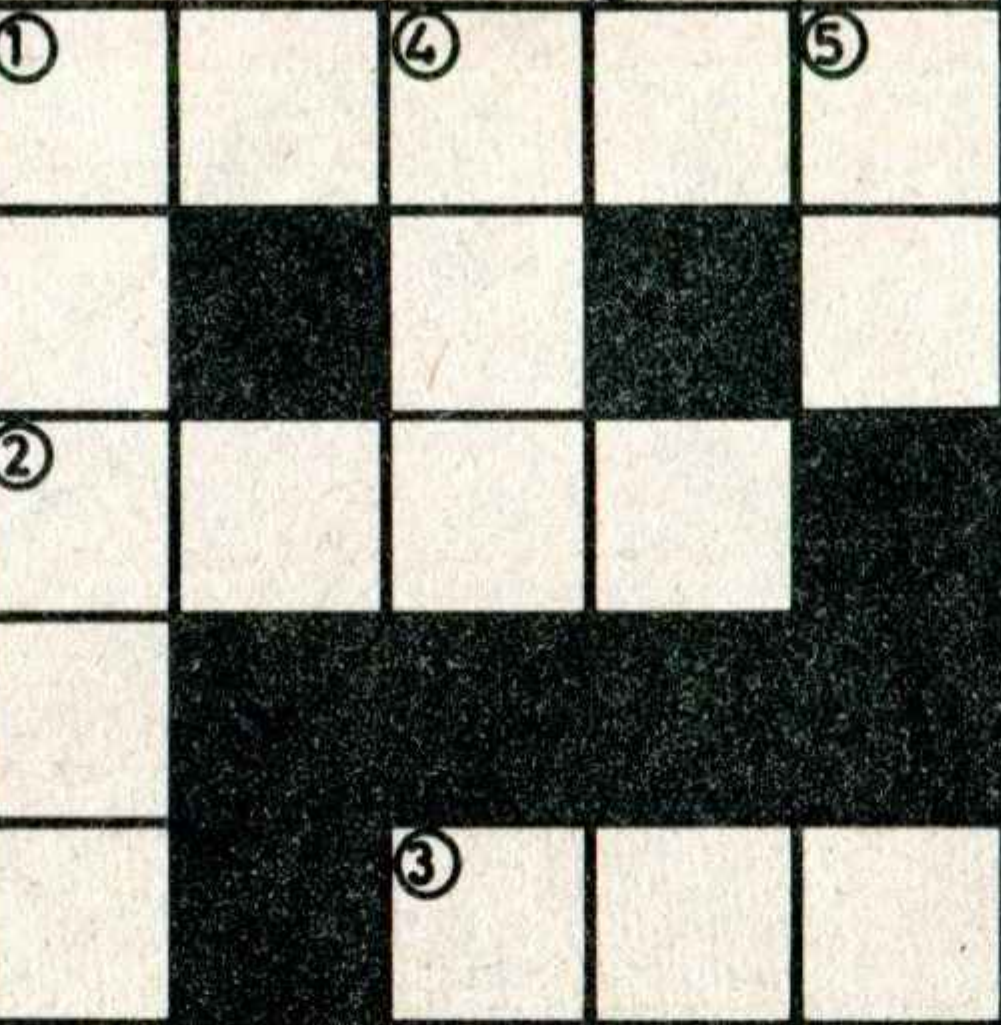
MEHMET



SEVGİLİ ÇOCUKLAR,
Aşağıdaki çiçek bahçesinde
gördüğünüz içi NOKTALI
ÇİÇEKLERİ rengarenk
boyayın. Bakın o zaman
bahçeye gizlenmiş
kimleri göreceksiniz!



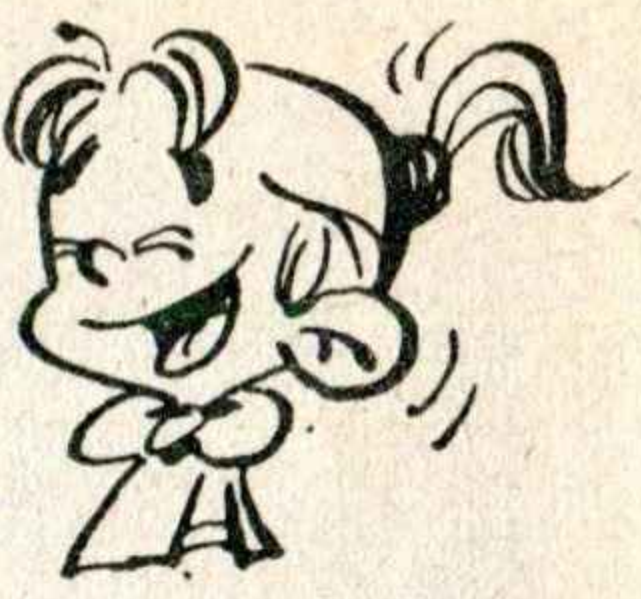
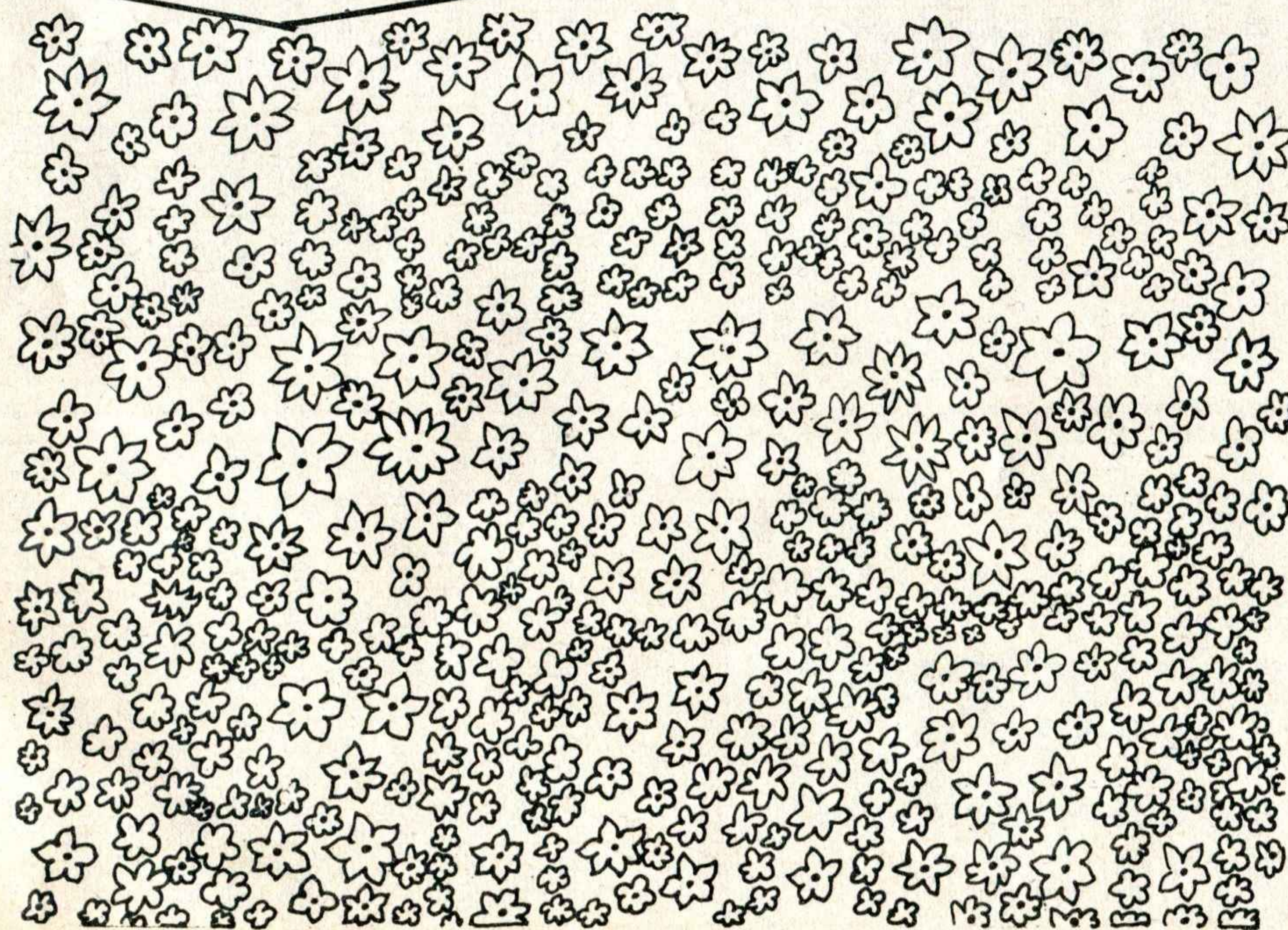
Soldan sağa



Yukardan aşağıya



FETHİ

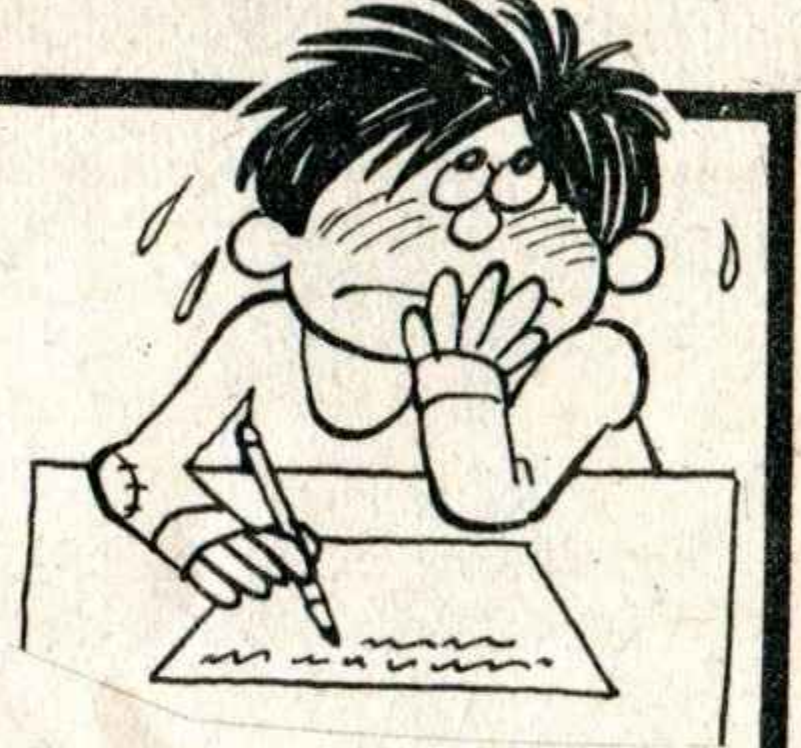


İNSANOĞLU

Ne tuhaftır insanoğlu,
Yaratır bombayı, atomu,
Yıkar bir anda dünyayı,
Ne tuftadır insanoğlu.
Ve bir küçük böcek,
Yatırır onu yataklara,
Ne tuftadır insanoğlu,
Yaratır bombayı, atomu.

Deniz Karataş
4/A 527
Atakösecğlu İlkokulu
Maltepe

SEVGİLİ ÇOCUKLAR,
Hatırlayacaksınız, 2 ay önce
çocuk ekimiz için isim aradığı-
mızı sizlere duyurmuştuk.



Ancak, cevaplarınız gecikince,
biz de Kadınların Sesi'nin yavrusu olan bu
ek gazeteye "ÇOCUKLARIN SESİ" adını vermeyi
uygun bulduk.

Mektuplarınız daha yeni yeni geliyor. Bize,
çocuk eki için isim gönderenlerinizin arma-
ğan kitaplarını adreslerinize postaladık.
(Ömer Cakmak kardeşimiz ilini yazmayı unutmuş.
Bize bildirirse, armağanını uollayabiliriz)

Gelin şimdi mektupların birkaçını okuyalım:

Bir ~~kazete~~ Kazete ismi düşündüm ama
Bilmem Beğenecekmisiniz Vatan özlemi
Küçük kalpler Bunu yazmamın sebebi
Biz vatandan uzak küçük kalpimiz özlemle
Çareti için yazdım...

Sesine' kucak dolu Selamlar. Bu mektubu
Size yazdığım için seviyorum sizleri.

Birlikte Olmak istirdim

İki Kardesiz

Kardesimle Birlikte

resimimi gönderiyorum



KIYMETLİ ABLALARIM

Duyurunuzu çok beğendim. Bizim için gazete çıkarmayı
düşündüğünüz için çok sağ olunuz. Ben bu ismi beğendim.
Huzur yada barış olmasını istiyordum. Saygıyla selamlarım.

Adım: Ömer Cakmak
Sınıfım: 4/E
No: 627.

Kadınların sesi Gazetesini geç oldık
Onun için şimdi gönderiyorum.
Ben gazetemizin ismi Fidan
gazetesi olmasını istiyorum.

SEVGİ KAHRAMAN

DIYARBAKIR

Sefi

İLK DURAGIMIZ MUSLUK VE SU..

Niçin su içiyoruz?

İşte size çok kolay bir soru. O kadar kolay ki, görünüşte sorulması bile gereksiz. Ama sorulursa, on kişide bir kişinin bile doğru cevap vereceği şüpheli.

Belki de şöyle cevap verenleriniz olacaktır: «Canımız istediği için su içiyoruz.»

Peki, insanların canı niçin su içmek ister?

Çünkü susuz yaşanmaz da onun için.

Peki, niçin susuz yaşanmaz?

Çünkü, boyuna su harcarız. Harcadığımız suyun yerine yenisini koymak lazım. İşte bu durum bizi su içmeye zorlar.

Şu aynaya bir hohlayınız bakayım. Ayna buğulandı değil mi?

Sudan başka birşey olmayan bu buğu nereden geldi? Tabii ki vücudumuzdan. Yahut sıcak bir yaz günü, biraz yol yürüyecek olsak hemen terleriz. Bu ter nereden geliyor? Tabii yine vücudumuzdan.

İNSANLAR BELKİDE İÇTİKLERİN
DEN ÇOK SU VERLER



AMA NASIL "HER KUŞUN ETİ
YENMEZ" İSE HER SU DA
YENMEZ...



BÖYLE
İÇİLİR...



Bir insan aşağı yukarı günde 10-12 bardak su harcar. Demek ki şu veya bu şekilde 10-12 bardak su içmeğe veya yemeğe mecburuz.

'Su yenir mi?' diyeceksiniz.

İşin asıl tuhaf tarafı bu ya. İnsanlar, belki de içtiklerinden çok su yerler. Yediğimiz ekmekte, ette, sebzelerde ve diğer şeylerde suyun payı, öteki katı cisimlerden daha çoktur.

İnsan da böyledir: İnsanda da sulu maddeler katı maddelerden çok fazladır.

Örneğin 40 kilo ağırlığındaki bir çocuğun 35

kilosu su, yalnız 5 kilosu katı maddelerdir.

Peki, bu böyle ise, insanlar niçin bir pelte veya muhallebi gibi yerlere dökülüp yayılmıyorlar?

İşte bütün mesele burada ya.

Bir et parçasını yahut bir salatalık parçasını mikroskopla inceleyecek olsak, bu parçaların su ile dolu hücrelerden yapılmış olduğunu görürüz. Hücrelerin içindeki bu suyun dört bir yanı zarla örtülü olduğu için bu su dökülmez.

İşte insanın bir pelte gibi dağılmasının nedeni budur.

Devamı var



İLERİCİ KADIN HAREKETİ SUSTURULAMAZ

28 Nisan 1979. İlerici Kadınlar Derneği (İKD) gerekçesiz olarak faaliyetten men edildi.

Ve aradan 1 yıl geçti. Uzun, acılarla, baskılarla, evlat acısıyla, zamlarla dolu koskoca bir yıl. Evet, faşist örgütlerin açık olduğu, eli kanlı canilerin elini kolunu sallaya sallaya hapislerden kaçtığı bu «hür demokratik düzen(!)»de İKD'nin kapısına mühür vurulalı tam bir yıl oldu.

İKD'NİN ÇALIŞMALARI NEDEN YASAKLANDI?

İKD 1975 yılında kuruldu. Ve kısa zamanda demokrasi güçleri yanında vazgeçilmez yerini aldı. 15 bin'i aşan üyesiyle kadınlarımızın sorunlarına eğilmeyi, haklarına sahip çıkmayı, bilinçlenmeleri, demokrasi savaşımında yerlerini almaları için yılmadan çalışmayı görev bildi.

«Analık toplumsal bir işlevdir», «Tezgahta tarlada doğuma son», «Doğum izinleri uzatılsın», «Eşit işe eşit ücret», «Her işyerinde her mahallede kreş» belgilerini hayata geçirmek için çalıştı.

Evlat acısının, sömürünün, eşitsizliğin, faşist saldırıların, son bulması için savaşım verdi. Emperyalist baskılara, tekellerin sömürüsüne karşı verilen savaşımда işçi sınıfının yanında yerini aldı.

İKD'nin çalışmaları işte bunun için durduruldu. Ama ilerici kadın hareketi susturulamadı.

İlerici kadınlarımız şimdi hergünkünden daha güçlü, daha kararlı bilinçli, dimdik demokrasi savaşımında yerlerini alıyorlar, alacaklar.

İKD'yi yaşatacağız

Damlalardan oluştuk.
Göl olduk dere olduk
Şimdi ise bir nehir kadar coşkulu
Taşıyoruz köpük köpük, oluk oluk.

☆ ☆ ☆

Gün kurtulmak günüdür karanlıklardan
Gün uyanmak günüdür derin uykulardan
Taşmak günüdür alanlara.
Savaşım günüdür UDC saflarında.

Şafaktan kızıl çatkılarımız var başımızda
Güneşten kızıl barış karanfillerimiz var elimizde
Siper olsun yüreklerimiz
Geçit vermiyeceğiz faşizme.

☆ ☆ ☆

Hepimiz bilinçli analarız.
Yek artık bu düzene
Kur'an edecek yavrumuz
Savaşırsız sömürsüz bir dünya yaratmak için
İKD'yi yaşatacağız

Gül Öncü

«ÇOCUKLARIMIZI BİZ KORUYACAĞIZ»

● Zonguldak'lı analar, 140 imzalı dilekçeleriyle Vali Muavini'ni ziyaret ederek evlatlarının can güvenliğini istediler. Son günlerde Endüstri Meslek Lisesi öğrencilerine okul çıkışında yapılan faşist saldırıları protes-

to eden analar «Çocuklarımızı yediremiyor, giydiremiyoruz. Binbir güçlükle yetiştirdiğimiz çocuklarımıza hergün okul çıkışlarında saldırılmasına, karakollarda sabahlamalarına kayıtsız kalamayız. Sizler yapmıyor, yapamıyorsanız görevinizi, anaclarak bizler sahip çıkıp koruyacağız çocuklarımızı» dediler.

8 mart kutlamaları



● 8 Mart, Antalya'da yığinsal bir toplantıyla kutlandı.



● Gelsenkirchen'de ilerici kadınlar, 8 Mart'ta halkevi salonunda toplandılar. Emekçi kadınların yığinsal olarak katıldığı toplantıda Clara Zetkin anıldı. Dünya ve Türkiye'deki son gelişmeler incelendi. Kadının barış, demokrasi ve toplumsal ilerleme savaşımındaki yeri tartışıldı.



● Tütünciftlik'te kadınlar, her hafta olduğu gibi o hafta da kadınlara süt dağıttılar. Ayrıca kadınlara, beyaz eşarplar da vererek düzenledikleri toplantıya davet ettiler. 300'e yakın kadının katıldığı toplantı, sıcak, dostluk dolu bir hava içinde geçti.



ilerici
kadın
hareketinden
haberler



1 NİSAN BALIKÇILAR BAYRAMI KUTLANDI

● 1 Nisan günü, İstanbul'un çeşitli semtlerinde, Balıkçılar Bayramı nedeniyle balıkçı dernekleri halka parasız balık dağıttılar. Beşiktaş iskelesinde yapılan toplantıda, ilerici kadınları temsil eden bir ana da konuşma yaptı. Balıkçıların sorunlarının dile getirildiği bu toplantıda dağıtılan balıklar karşılığında halkın gönlünden kopup verdiği paralar sel felaketzadelerine bağışlandı.

● 22 Mart'ta İzmir'li ilerici kadınlar, Demokrat Kadınlar Birliği ve TİP Kadın Seksiyon'u, 8 Mart dolayısıyla bir gece düzenlediler. 3000 kişinin bulunduğu geceye, Timur Selçuk ve Tülin Nutku da katıldı.



★ Grevci işçilerle dayanışma yükseliyor

● Hasköylü ilerici kadınlar, direnişteki Alanya Demir Çekme fabrikası işçilerini, 1 Nisan günü ziyaret ettiler. Alanya işçileri, eşleri, çocuklarıyla karşıladı ilerici kadınları. Bayram yerine döndü grev meydanı. Hepbirlikte pişirilen aşlar yendi. Türküler, marşlar söylendi. Haksız işten çıkarmalara DUR demek için, sendikaları Maden-İş'in tanınması için direnen Alanya işçileriyle dayanışmaları dile getirildi.

● Lüleburgaz'lı ileri kadınlar, öğretmenler Edirne'deki Eltr ve Karialtepe fabrikalarında haklı direnişlerini sürdüren grevci işçileri ziyaret ettiler.

● Üsküdar'lı, Ümraniye'li kadınlar, işçi eşleri, grevdeki ÇESAN işçilerini ziyaret ettiler. Onlarla dayanışma içinde her zaman yanlarında olduklarını belirttiler.

● Almanya'da Gelsenkirchen Kadınlar Birliği, grevdeki işçilerle, eşleri ve çocuklarıyla dayanışmak için, Türk-Alman şenliğinde eliş seraisi açtılar, film gösterisi düzenlediler.



● İzmit'li ilerici kadınlar, grevdeki Maden-İş'e bağlı Rabak işçilerini ziyaret ettiler.

İLERİCİ KADINLAR YENİ VERGİ TASARISINI PROTESTO EDİYORLAR

● Adana, İstanbul, İzmir, Ankara, Zonguldak gibi yurdun çeşitli illerinde imzalar toplayan kadınlar, postahane önlerinde uzun kuyruklar oluşturarak Yeni Vergi Tasarısını protesto eden dilekçelerini TBMM'e postaladılar.

23 nisan grev meydanlarında kutlandı



● 22 Nisan günü Osmanbey ve Kadıköy postahanesi önünde kuyruk oluşturan çocuklar, sayılamalarına kendi dileklerini içeren mektuplar postaladılar.

● 23 Nisan günü İstanbul'da birçok grev yerine ziyarete giden ilerici kadınlar ve çocuklar orada bulunan grevci eş ve ço-

cuklarıyla birlikte 23 Nisan'ı kutladılar. Büyükler, çocuklara kitaplar hediye ettiler, çocuklar da mesajlarını okudular.



● Balıkesir'li ilerici kadınlar, öğretmenler, Beton-İş'li, Bank-Sen ve Maden-İş'li işçiler ve ilerici gençler, 24 nisan günü ortaklaşa bir şöen düzenledi-

ler. «Ulusal Bağımsızlık ve Çocuk Şöleni»ne 1000'in üzerinde çocuk ve sayıları 500'ü aşan ana-babalar, gençler ve işçiler katıldı.

● Kırıkkale'de 3 çocuk ve dinlenme parkı açıldı. Yaklaşık 1500 kişinin katıldığı açılış töreninde CHP'li Belediye Başkanı ve ilerici kadınlar konuşma yaptılar.

● Ankara'da 23 Nisan Maden-İş üyesi işçilerin çocukları tarafından kutlandı. Maden-İş Sendikası Ankara Bölge temsilciliğini ziyaret eden çocuklar daha sonra hep birlikte Ankara Çocuk Tiyatrosu ve Ankara'lı ilerici kadınlar tarafından hazırlanan gösteriye katıldılar.

DAYAN GREVCI KARDEŞİM DAYAN



KAVGAMIZ EKMEK VE ONUR KAVGASIDIR. YA AÇLIĞA BOYUN EĞECEKTİK, YA DA GREVE ÇIKACAKTİK...

BİZ DOĞRU VE ONURLU OLANI ŞEÇTİK. İŞTE BUNUN İÇİN GREVE ÇIKTIK...



Parababaları bizi tehdit ediyorlar. "Lokavt yaparız, çocuklarınız aç kalır" diyorlar. Lakin şu yaşanası dünyada ne zaman doyduk ki? Yaşam boyu aç kalacağımıza, grev boylarında, doymak için aç kalırız.

-Dayanırız, dayanmayı biliriz.

-Yalnız değiliz, birliğiz ...

DAYANIŞIRIZ...

-Çalışan arkadaşlarımız var bizim...

" Evet biz varız. 45 Milyon insanımızla varız. Başka ülkelerdeki kardeşlerimizle yanınızdayız. Tezgah başında, tarlada, evde, büroda sizleyiz. Omuz başınızdayız..."

BEN KÖYLÜYÜM

Ne kadar da benziyoruz birbircimize. Bizim tarlada kızgın güneş altında, senin fabrikada alın terine fiyat biçenler aynı kişilerdir. Ürünüme düşük fiyat veren, iki yakamı bir araya getirmeyen, beni yoksul, topraksız bırakan, alınterimi ucuze kapatan aynı parababalarıdır. Kurtuluşumun seninle elele vermekten geçtiğini biliyorum. Sizinle biz çok güçlüyüz. Yanınız da olmak benim namus borcumdur.



BEN MEMURUM

"İkimize de bordro mahkumu derler. İkimiz de açlığa mahkum edilenlerdeniz. Aynı kelepçeyle bağlıdır kollarımız. Hal böyle iken seni bana düşman belletirler. Neden? Bana toplu sözleşme hakkımı vermeyen, bir yaprak gibi ordan oraya süren, ailemi evimi dağıtanlarla, seni açlığa mahkum edenler aynı kişilerdir. Ve ben biliyorum ki, seninle vermezsek elele, dolmaz elimdeki boş tencere."

BEN ESNAFIM

Fabrikalarda senin alınterine el koyanlar, beni de sömürüyor dükkanımda insafsızca. Benim müşterilerim, beni iflasa sürükleyen, tekeller, holdingler, parababaları değil sizlersiniz. İşimi bozan günbe gün siz değilsiniz. Parababalarıdır...



BEN KADINIM . EV KADINIYIM , ANAYIM BEN

Aşını, ekmeğini pişiren, yağ, et, gaz kuyruğunda ömür tüketenim. Pilem günden güne küçülür. Diyorlar ki, "pahalılığın sebebi işçilerin ücret artışıdır". Yalan söylüyorlar. Biliyorum. İşçiler değildir, kocam değildir sorumlusu tüm bunların.

Sorumlular; kocamı, oğlumu, kardeşimi köle gibi çalıştıran dünyanın en güzel nimetlerini ürettiren, sonra da bunları ateş pahasına satan tekelcilerdir. Parababalarıdır. Biliyorum işte bunun için yanındayım DAYAN GREVCİ KARDEŞİM DAYAN : Biz kadınlar bu kavgada senin yanındayız...

Elimin erdiği, dilimin döndüğü kadar yanınızdayım. Ben senin eşinim, ananım, bacınım, dert ortağın, kardeşinim. Omuz başında, her zaman yanındayım..."



"Vergi tasarısı halkın beklediği adaleti getirmiyor,"

Yeni tasarı ile memur ve işçinin vergi yükü artıyor

ANKARA(Özel)-Süleyman Demirel Hükümeti tarafından hazırlanan ve Meclise sunulan yeni vergi tasarısının büyük gürültü koparacağı belirtiliyor. Ankara

verimli çalış-
tırılmakla
ikramiyet

Orhan ERİNC

değerlendirildiği orandan kaldırılmak
ve işçilerin memurların üzerindeki
daha fazla yükümlülük

AĞIR VERGİ YÜKÜ YİNE SIRTIMIZDA

Demirel
iktidarının
vergi
yasa
tasarısı
kamuoyuna
duyurulduğu



günden beri tartışılıyor. Tekel-
ler vergi tasarısına arka çıkı-
yorlar. Hatta daha da sertleştirilmesini istiyorlar. Onların ama-
cı vergi yükünü de işçi ve emek-
çilerin sırtına bindirmek.

Vergi yasa tasarısında ücret-
lilerin yıllık 75.600 liralık ka-
zançları vergi dışı bırakılıyor. Buna karşılık serbest meslek
sahiplerinin yıllık vergi dışı ka-
lan kazançlarının miktarı 1 mil-
yon 200 bin lira. Herhangi bir
şirkete ortak olanların bu şir-
ketlerden sağladıkları kâr payı
üzerindeki vergi miktarı da bu
yasa tasarısında azaltılıyor. Tüm
bunların yanı sıra, gelirlerini yıl-
lık olarak beyan edenlere bir
sürü kolaylık da sağlanıyor.
Bunlar yanı sıra aşçı, uşak,
şoför çalıştırıyorsa onlara öde-
diği ücretleri yıllık gelirinden dü-
şerek vergi dışı bırakabiliyorlar.
Hatta tedavi giderleri, şahsi
mallarının sigorta primleri, otur-
dukları yerler için yaptıkları
ödemeler gibi bir çok giderleri
de vergi dışı kalıyor. Bu vergi
yasa tasarısının amacı, paraba-
balarının kârlarını daha da ar-

tırmak, ücretlerinden başka hiç
bir geliri olmayan işçi ve me-
murlardan daha fazla vergi al-
maktır. Ücretlerden toplanarak
yaratılan bu yeni vergi kaynağı
yeniden parababalarına dağıtı-
lacaktır.

İşçi
ve memurların
ücretleri
bir
yandan
fiyat
artışları.

bir yandan da yeni vergi ted-
birleri ile kuşa döndürülüyor.
Artık evlerde bir kişinin kazan-
cı ile geçinebilmenin olanaksız-
laştığı bir ortamda çalışan ka-
dının ücreti cezalandırılarak
vergilendiriliyor. Vergi yasa ta-
sarısında evin annesinin evin
babasından daha fazla vergi
vermesi öngörülüyor. Oysaki
hem anne hemde baba ancak
evlerini geçindirebilecek kadar
kazanabiliyorlar. Asgari ücretin
5.400 lira gibi gerçekdışı bir
miktarla olduğu günümüzde
çalışarak evine bakan kadının
çocuk indiriminden yararlanma-
ması hesaplanıyor. Bunun yanı-
sıra ücretin vergi dışı bırakılan
kısmı olan 5400 liralık indirimin
sadece yarısı kadarının çalışan
evli kadına uygulanması isteni-
yor.

Vergi yasa tasarısının gerek-

çesinane kalkınma hamlesinin
gerçekleştirilmesi için vergi ka-
nunlarında bazı acil değişiklik-
lerin yapılması gerektiğinden
söz ediliyor. Belliki bu acil de-
ğişiklikler tekeller için yapıla-
cak. Ayrıca yine tasarının vergi
indirimleri kısmında da vergi
verenlerin sosyal bünyelerinin
göçünde tutulduğu, belirtili-
yor.

Bu
mantık,
bir
parababasının
sosyal
bünyesi ile
bir işçinin,
emekçinin sosyal bünyesinin
aynı olmadığını savunan gerici
bir mantıktır. Ne varki paraba-
basının ense göbek fizik bün-
yesi açlığa mahkum işçi ve
emekçinin bir deri bir kemik
bünyesi ile elbette aynı değildir.

İşçilerin emekçilerin vergi ya-
sa tasarısında kendilerinden ya-
na değişiklikler istemeleri en
doğal haklarıdır;

- Yüksek gelirlerden daha faz-
la vergi alınmalıdır.
- Çalışan evli kadın da erkek
gibi tüm indirimlerden eksik-
siz yararlanmalıdır.
- Asgari ücret yükseltilmeli,
asgari ücretin değişen mik-
tarı kadar kısım vergi dışı
kalmalıdır



"Vergi adaleti sağlayacağız" dediler...

Yine işçinin parasına göz diktiler!

Maliye Bakanı'nın dün açıkladığı yeni tasarı ağır vergi yükleri getiriyor. Ücretlerle ikramiyeler birleştirilerek daha fazla vergi alınacak. Ayrıca kıdem tazminatının 17 bin lırayı aşan kısmından da büyük vergi kesilecek!

YENİ TASARI İLE EV KIRALARI DA ARTACAK

Açıklanan tasarıda neler var?

- 1) Bekarlar için ayda 5400 lira, evli iki çocuklu mükellefler için ayda 8 bin 300 liralık gelir vergisi düşürülerek vergi tarifesinde yeniden ayrılarak en küçük vergi dilimi yüzde 40'den başlayacak.
- 2) Bu şekilde düşülen maaş alan ücretlilerin gelirlerinde yüzde 15'e yüzde 20 arasında bir artış olacak. Hükümetin bu düşüncesi, ancak gelir vergisi yüzde 40'den başlayacak ve için orta gelirlilerin yararı olacak.
- 3) Ücretler ile ikramiyeler ve diğer gelirler birleştirilerek vergi tarifesinde ayrı kaynaklı ücretlilerin ayrı vergilendirilmesi esası ortadan kaldırılacak.
- 4) Büyük 8000 liralık gelirler için bir kat daha fazla vergi alınacak. Yeni bir dilde yüzde 40'lik bir gelir vergisi dilimi eklenerek de olarak 8 milyar 500 milyon kişi etkilenecektir.

İstanbul'da ücretliler bu yıl 15 milyar daha fazla vergi ödediler

Gelir Vergisi toplamında meydana gelen 20 milyar lira artışın 15 milyarı ücretlilerden 5 milyarı da beyannameli mükelleflerden sağlanıyor

YENİ VERGİ TASARISININ EVLİ KADINLAR İÇİN GETİRDİĞİ EŞİTSİZLİĞİ NASIL DEĞERLENDİRİYORSUNUZ?



EREM UÇKU

(Banka emekçisi)

Kadın-erkek eşitliği bu vergi yasa tasarısı ile hiçe sayılarak, aldıkları vergi yekününe, tasarıları için dolaylı bir yekün ekleyip çalışan kadınları, bir kat daha ezmedirler...

FERHAN ÖZTÜRK

Özellikle bu pahalılıkta, yeni vergi yasa tasarısında evli erkekler için vergi dışı bırakılan 120 liranın kadınlar için 40 lira olması son derece adaletsiz. Ve yaşam koşullarını daha da zorlaştırıcı bir özelliği var. Pahalılık evli, bekar, kadın-erkek hepimizin başında. Yasa tasarısı tüm emekçilerin yararlanacağı şekilde düzenlenmeli.



REZZAN GÜRÇAY

(muhasebeci)

...Bizler eşit işe eşit ücret istiyoruz. Bu nedenle bu vergi yasa tasarısının karşısındayız. Bu yasa ayrıca kadın erkek eşitsizliğini daha da artırmakta, kadınları toplum yaşamından uzaklaştırmaktadır.



SERPİL SAVAŞ:

«Bu tasarı, emekçi kadınlarımızı, açlığa, sefaletle mahkum ediyor. Eski MESS başkanı şimdiki başbakan danışmanı Turgut Özal'ın hazırladığı yasa tasarısıyla kadınlar üzerindeki çifte sömürüyü daha da katmerleştiriyor. bütçe açığını bizim sırtımıza yüklüyor.»



NEBHA ALTUNBAĞ

(Memur)

Bence bu madde anayasamıza aykırı. Amaç kadınları iş sahasından çekip sadece tüketici duruma düşürmektir.



İGD YÖNETİCİLERİ SERBEST BIRAKILMALI

Aralarında İlerici Gençler Derneği (İGD) Merkez Yönetim Kurulu ve Genel Yönetim Kurulu üyelerinin de bulunduğu 18 ilerici genç 16 Nisan günü bir gerekçe gösterilmeden göz altına alındılar. İGD Genel Sekreteri Alaattin Taş bir açıklama yaparak Sıkıyönetim tarafından faaliyetten men edilen örgütün mal varlığı, hesapları ve diğer yasal sorunlarını görüşmek amacıyla biraraya gelen ve bir ihbar sonucu göz altına alınan arkadaşlarının sağlıkları ve yaşamları konusunda duydukları endişeyi dile getirdi.

Diğer yandan gözaltına alınan İGD yöneticilerinin eşleri, anne, baba, kardeş ve yakınları tarafından 25 Nisanda yapılan basın

toplantısında da göz altına alınanlarla ilgili bir açıklama yapılmaması, mahkeme ya da savcıya çıkartılmamaları kınandı. Ayrıca yakınlarına elektrik, falaka, psikolojik baskı dahil en insanlık dışı işkencelerin de uygulandığını öğrendiklerini ancak bu isin peşini bırakmayacaklarını açıkladılar.

Basın toplantısında tüm dünya ve Türkiye demokratik kamuoyu, analar, babalar, namuslu tüm insanlar İGD yöneticileri ve diğer tüm tutuklular üzerindeki işkenceler durduruluncaya, özgürlükleri sağlanıncaya dek güçlerini birleştirmeye çağrıldı.

— İGD YÖNETİCİLERİNE ÖZGÜRLÜK
— İŞKENCE VE BASKILARA SON VERİLSİN.

1 mayıs şehitleri anıldı

28 Nisan 1980 günü, yüreği evlât, eş, kardeş acısıyla yanan bir grup kadın, Turan Emeksiz'in ölüm yıldönümü ve 1 Mayıs 1977 şehitlerinin anısına, Kozlu Mezarlığı'nda, 1 Mayıs şehitlerinin mezarları başında bir basın toplantısı yapmışlar ve şöyle seslenmişlerdir:

«Bugün bu mezarlıkta, Turan Emeksiz'le başlayıp, Vedat Demircioğlu ile devam eden ve bu günlere gelen korkunç acıların en büyüklerini yaşayanlardanız... Bizler şehitlerimizin mezarı başında haykırıyoruz. 1 Mayıs katliamının, Kanlı Pazar'ın, 15-16 Haziran'da katledilenlerin, Turan Emeksiz'den bu yana yitirdiğimiz tüm şehitlerimizin katilleri ve sorumluları bulunsun, hesap sorulsun. Faşist terör ve cinayet odakları dağıtılsın. MHP, ÜGD kapatılsın.»

AYTÜL DEMOKRASİ SAVAŞIMINDA YAŞIYOR



Aytül, 5 Nisan'da Eskişehir'de düzenlenen «Demokratik Hak ve Özgürlükleri Koruma Mitingi'ne katılabilmek için izin aldığı eşine, garajlarda ayrılırken «dünyanın en mutlu insanı benim, 1 Mayıs'a birlikte gidelim» demişti. Ancak ömründe katılacağı bu ilk yığınsal mitingi göremedi. Eskişehir'e girerken faşistler tarafından kurşunlandı. Onbinlerce demokrasi savaşçısı arasından iki yiğit daha toprağa düştü. Aytül Acarbaş ve Mahmut Doğan. Aytül ölümden korkmadı. Göğsünden aldığı yara sonucu «dünyanın en mutlu insanlarından biri» olarak öldü. Oysa yaşamak istiyordu. Hakkıydı. 26 yıl gibi kısa bir zaman kaldığı bu insafsız dünyada daha yapacağı çok işi vardı.

1954 yılında Şereflikoçhisar'da doğmuştu. Ağabeyinin de karanlık bir cinâyete kurban gitmesinden sonra, işçi sınıfının örgütlü savaşımı yanında yerini almıştı. İKD ve Bank Der üyesiydi. Henüz çocuğu yoktu ama çalıştığı Maliye Bakanlığı'nda Kreş kampanyasında aktif görev almıştı. Evet onların uğrunda canlarını sevérek verdikleri mücadele durmadı. Ne faşist kurşunlar, ne baskılar, ne katliamlar bu savaşımı durduramaz.

Anınız önünde saygıyla eğiliyoruz.

Tarihimize KANLI PAZAR diye geçen o korkunç olay çoğumuzun belleklerindedir hala. 1969'un güneşli bir Şubat günü. Onbinlerce insan ABD emperyalizmini, 6. Filo'yu protesto ediyor. Beyazıt'tan Taksim'e yığınsal bir yürüyüş var. Yürüyüş kolu Taksim'e vardığında silahlı, taşlı bombalı saldırı başlıyor. Bu olay sonunda iki şehit verdik: Ali Turgut Aytaç ve Duran Erdoğan.

Kanlı Pazarın üzerinden 11 yıl geçti. Aşağıda Turgut Aytaç'ın eşi Eflan Aytaç ile yaptığımız bir söyleşi yayınıyoruz.

— Siz KANLI PAZAR'ı yaşadınız. Bize o günü anlatır mısınız?

— ABD 6. Filosuna karşı, emperyalizme karşı bir protesto gösterisi yapıyordu. Amerika'nın o sıralarda yine Ortadoğu'daki çıkarları tehlikeye girmişti. Bundan dolayı Amerikanın Türkiye üzerindeki çıkarlarını pekiştirmek için 6. Filo sık sık ülkemize geliyordu. Özellikle o sıralarda üstüste 3 kez geldi 6. Filo. Adeta gözdağı verircesine. Buna tepkiler artıyordu.

O günkü «Emperyalizme ve sömürüye karşı işçi ve gençlik» yürüyüşü de böyle bir yürüyüş-

Eflan Aytaç'la bir söyleşi



Turgut Aytaç böyle öldürüldü.

«AĞLAMAK DIYE BİRŞEY DÜŞÜNEMİYORUM»

tü. Turgutla Taksim parkında buluşmak üzere anlaşıştık sabahleyin. 50 bin kişi kadar yürüdü sanırım. Elif ve iki küçük yeğenimle Taksim parkında onu bekliyorduk. Parkın içinde meydana dönük bir mancinik hazırlanmıştı. İç kısımda büyük bir kitle namaz kılıyordu. Pardesülerinin içi taş doluydu. Kuşku içindeydim. Turgut geldi, heyecanlıydı. Olayları duyduklarını, önlem alınması için Vilayete başvurduklarını anlattı. Benden durumun korkunçluğunu saklıyordu. Ben de ona hiçbir şekilde engel olmayı düşünmedim. Bir sigara içimi beraber kalandık. O gider gitmez bir molo-tof kokteyli patladı. Namazları falan yarım bıraktılar. Ağaçların dallarını kırıp, taşlarla birlikte saldırdılar.

Küçük çocukları, lise çağında genç insanları sürüklediklerini gördüm, copluyorlardı. Bir yandan da taşlar yağıyordu. Korkunç bir görüntü.

Bin güçlkle eve ulaştık... Radyo Turgut'un ölümünü verdiği halde, ne ben ne annem farkedememiştik. Daha sonra arkadaşlar geldiler, herşeyi anlادık.

— Bu olay sizi nasıl etkile-

di?

— Etkisi korkunç oldu. Bir aylık raporun dışında -sinirsel bir felç geçirdim- çalışmama hiç ara vermedim. Bu arada düzenlenen yürüyüşlere katıldım.

Çok daha bilendim tabii. Çok şeyi daha iyi kavradığım için de tüm haksızlıklara karşı direndim.

Tek amacım, aynı bugünkü gibi, tüm canı yananlara koşmak oldu. Bütün yığınsal eylemlere katıldım. Barış Derneğinin olsun, IKD'nın olsun. Alabildiğince görev almaya çalıştım.

— Çevrenizden gördüğünüz desteğin, dayanışmanın böyle bir acıyı göğüsleyebilmenizdeki rolü ne oldu?

— Manevi desteği gençlerden, yakın dost çevremden gördüm. Çalıştığım yerdeki arkadaşlarım da maddi, manevi çok büyük destek oldular. Teknik Üniversiteden Harun Karadeniz ve arkadaşları çok ilgilendiler. Büyük bir hukuk bürosu oluşturdular. Tamamen gönüllü olarak davaları üstlendiler. Bunlar insana çok güç veren şeylerdi.

— Mahkeme sırasında ve sonra ne tür baskılarla karşılaştınız?



Turgut Aytaç kızıyla

DEVAMI 31.SAYFADA →



Gebe kalmamak sizin elinizde -2-

bu sayımızda gebelikten korunma yollarından DOĞUM KONTROL HAPİ, SPIRAL VE DİYAFRAM'ı, nasıl uygulandıklarını, yan etkilerini anlatmaya devam ediyoruz.

★ Bize mektupla bu konulardaki sorunlarınızı yazabilirsiniz.



AĞIZDAN ALINAN İLAÇLAR

(Doğum Kontrol Hapları)

Bu hapların, ilişkide bulunulsun veya bulunulmasın, her gün, belirli saatlerde muntazam olarak alınması gereklidir. Doktor tavsiyesine ve tarifine göre kullanılmalıdır.

21, 22 veya 28 adet olanları vardır. İlacın eksik alınması, yani bir, iki gün hap almanın

unutulması hamile kalmaya sebep olabilir. Ağızdan alınan doğum kontrol haplarının yan tesirleri ;

- Ağır karaciğer bozuklukları,
- Ağır derecede kansızlık,
- Meme ve rahim kanserleri,
- Kulak, işitme bozuklukları,
- Yağ metabolizması bozuklukları, vücutta aşırı şişmanlık veya zayıflıktır. Bu belirtiler, daha çok doğum kontrol haplarının uzun zaman kullanılması sonunda ortaya çıkmaktadır.

Ayrıca bulantı, kusma, düzensiz kanamalar, sinirlilik gibi yan etkileri de olabilir.

Bir buçuk, iki sene sürekli hap kullanan kadınların en azından altı ay haplara ara vermeleri gereklidir.

Haplara ara verilmesi halinde hemen hamile kalınabilir. Dikkatli olmak gerekir.



? peki bu hap nasıl tesir eder

Her ay bir kere iki adet kanamasının arasında olmak üzere kadının yumurtalıkları bir yumurta hücreğini serbest bırakır. BU OLAYA YUMURTLAMA DENİR.

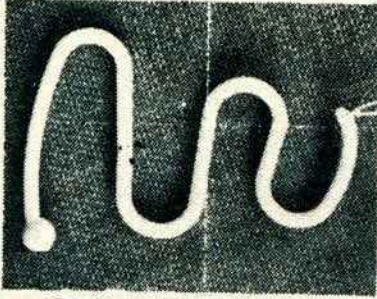
Eğer yumurta döllenmeyecek olursa, normal zamanlarda adet kanaması oluşur. Eğer yumurta döllenmişse, rahimde yerleşir. Artık gebelik başlamıştır. Adet kanamaları durur. Hamile kadının vücudunda meydana gelen ve HORMON adı verilen bazı maddeler, yumurtalıklardan yeni bir yumurta çıkmasını önler.

Doğum kontrol hapları bu hormonlar gibi tesir etmektedir. Bu haplar alındığı süre içinde yumurtalıklar hiç yumurta meydana getirmeyiz. Ve dolayısıyla hamile kalınmaz.

İlaç bırakılınca yumurtalıklar yeniden çalışmaya başlarlar. Yumurta meydana getirirler.

RAHİM İÇİ ARAÇLAR

Paslanmaz metalden veya plastikten yapılan, çeşitli şekillerde olan rahim içi araçlar daha fazla doğum yapmamak, geçici olarak gebe kalmaktan korunmak için kullanılır. Çocuk doğurmamıştan çok, doğurmuş kadınlar için daha uygundur. Bu araçlar 100 kadından 98'inde gebeliği önler.



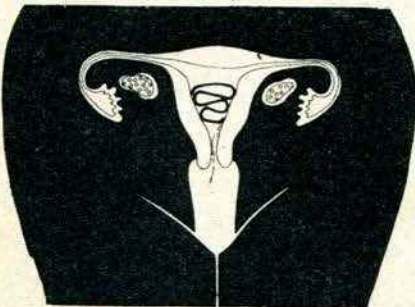
"Spiral" şeklindeki rahim içi araç

Rahim içi araçlar

- Gebelik halinde,
- Rahim çevresi organlarda görülen enfeksiyonlarda, hastalıklarda,
- Adet kanamalarının düzensiz olması halinde,
- Rahim düşüklüklerinde, kullanılmazlar.

Bu araçlar

- Genel olarak adet kanamalarının 3. veya 5. günleri arası, adetten sonraki ilk 5 gün içinde,
- Kürtaj veya düşüktan ortalama 4 hafta sonra,
- Lohusalık döneminde, 6 haftanın bitiminde doktor tarafından rahime yerleştirilir.



Spiral'in rahim içindeki duruşu.

Rahim içi araçlar, kullanılmaya başlandıktan sonra

- Kasıklarda ve belde hissedilen ağrılar yapabilir. Aspirin veya diğer ağrı kesici haplarla bu ağrılar geçebilir. Veya doktor tarafından çıkartılarak bir ay beklenip ikinci defa tekrar takılabilir.
- Çeşitli derecelerde kanamalar görülebilir.
- Hafif derecedeki kanamalarda, kanama 21 günden fazla devam ederse,
- Orta derecedeki kanamalarda, kanama 14 günden fazla devam ederse,
- Şiddetli kanamalarda, kanama 7 günden fazla devam ederse, aracın doktor kontroluyla çıkartılması gereklidir.
- Bunların dışında, akıntı, hafif ağrılar veya ateşli, şiddetli ağrı görülebilir. Bu durumlarda da hemen doktora gidilip muayene olunmalıdır.

Rahim içi araç, kendiliğinden düşebilir. Özellikle adet zamanı kadınlar kendilerini kontrol etmeli, her tualete gidişte dikkatli olunmalıdır. Araç kendiliğinden düşerse 24 saat içinde doktor tarafından tekrar takılabilir.

Rahim içi araç takıldıktan sonra doktor kontrolü mutlaka gereklidir. Sırayla 1 ay, 3 ay, 6 ay ve bir yıl sonra doktora gidilip muayene olunmalıdır. Bu kontroller sağlık açısından çok önemlidir.

DIYAFRAM

Diyafram, kadının döl yolunun sonuna yerleştirilen, erkek döl hücrelerinin yumurta kanalına girmesini önleyen bir kapaktır.

Lastikten yapılmış olan diyaframın kubbemsi bir şekli vardır. Kenarlarına kıvrık metal bir yay geçirilmiştir. Diyafram çeşitli boyarlardır. Her kadın, kendine uygun olan diyaframı, doktor eşliğinde seçer. Kullanılışı doktor tarafından gösterilir.

Diyafram ilişkiden 6 saat önce rahim ağzına yerleştirilmelidir. İlişkiden 8-12 saat sonra çıkartılabilir. Diyafram kenarlarına, erkek döl hücrelerini öldürücü kremler sürülerek etkinliği daha da artırılır.

Diyafram iyi takılmazsa, erkek döl hücreleri yumurta kanalına girerek gebe kalmaya neden olur. Ayrıca diyaframın uzun süre rahim içinde kalması tehlikeli akıntılara neden olabilir.

VAGİNAL YERLEŞTİRİLEN FİTİL, TABLET veya SPRAY KÖPÜK veya KREM

İlişkiden 15 dakika önce kadının döl yoluna yerleştirilen fitil, tablet, burada eriyerek veya köpük meydana getirerek erkek döl hücrelerini öldürür. Çok seyrek olarak, ateş basması (sıcaklık hissetme) görülebilir. Bunun dışında yan tesiri görülmemiştir. Gebeliği önlemede fazla etkili değildir. 100 kadından 25'inde gebeliği önler.



ÇOCUĞUMUZA BİR TULUM DİKELİM (3-4 yaşındaki çocuklar için)

GEREKLİ MALZEME :

- 90 cm, 150 cm eninde, veya 150 cm, 90 cm eninde kumaş
- 18 cm'lik fermuar.
- İki adet hazır motif (Bu motif sizin tarafınızdan da hazırlanabilir.)

Biçki :

Kumaş, aşağıda görüldüğü gibi ölçüye göre biçilir. Cepler iki kez, 20 cm uzunluğunda (bunun 5 cm'si kat payı olarak) ve 12 cm eninde askılar iki kez 35 cm uzunluğunda ve 5 cm eninde (bitmişi 2,5 cm), pantolon paçası bağ bantları 2 kez 50 cm uzunluğunda ve 5 cm eninde (bitmişi 2,5 cm) kesilir. Bütün parçalar için dikiş payı bırakılır.

Dikiş :

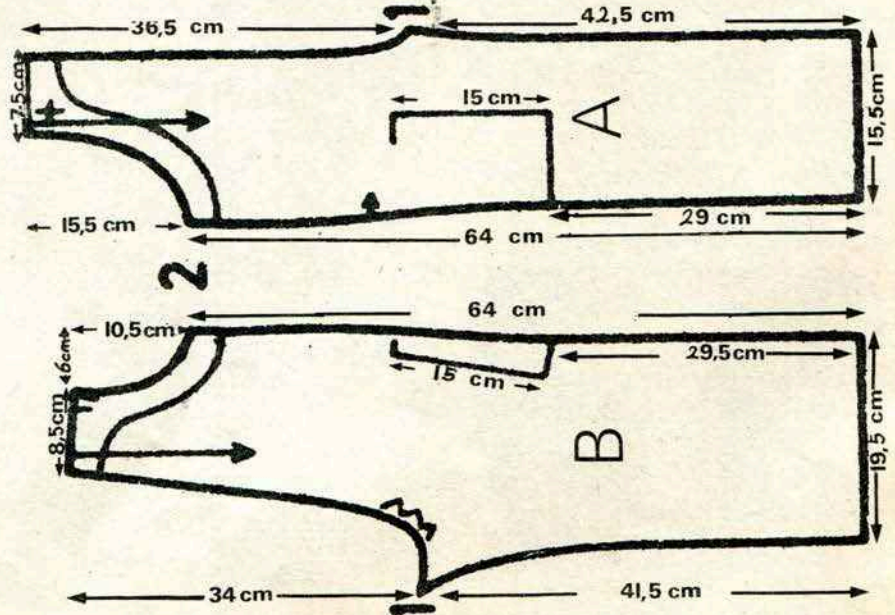
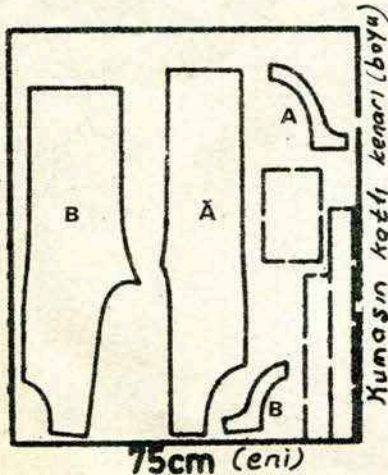
Yan dikişler kapatılırken sol tarafta bir yırtmaç yeri bırakılır. Cebin üst kenarları kıvrım çizgisinde temizlenerek sola döndürülür. Kenarlara 3 cm mesa

fededen iki sıra makina çekilir. Diğer kenarlardan da işarete göre makina geçirilir. Bırakılan yırtmaç yerine fermuar gizli olarak alttan dikilir. Bacak arası ve ağ dikişleri kapatılır. Askılar çift kat olarak makinalanır ve pantolonun arkasına teyellenir. Pervazlar birleştirilir. Pantolonun üst kenarlarına çevrilir. Sonra döndürülür. Kenarlara makina çekilir. İşaret yerlerine birer halka dikilir. Askılar bu halkalardan geçirilerek çıtçıtlarla tesbit edilir. Pantolonun paçası bastırılır. Hazır alınan veya sizin tarafınızdan hazırlanan motif aplike edilir.

Şekilde kumaşın nasıl biçileceğini görüyorsunuz.

A : Ön pantolon parçası

B : Arka pantolon parçası



Mersin'li ilerici kadınlar, Hürriyet 8. Günde Maliye Bakanı'nın eşi ile röportaj yapan Selma Tükel'e ve Hasan Pulur'a mektup gönderdiler. Maliye Bakanının eşine iletilmek üzere de birer koli gönderen kadınlar mektuplarında şöyle diyorlar:

Sayın Hasan Pulur (Selma Tükel)

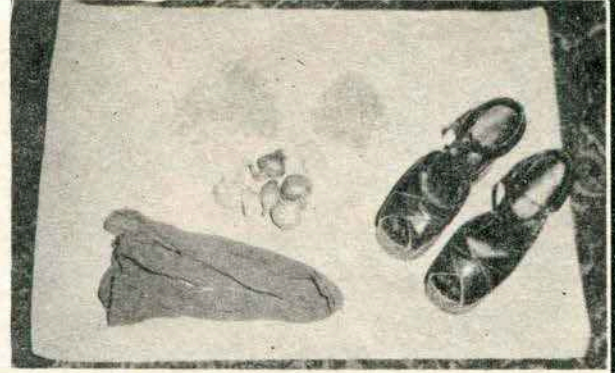
Hayatın bu kadar ucuz olduğu şu dönemde Maliye Bakanımızın Sayın Eşinin bütçesini bu kadar kısması bizleri inanılmayacak derecede üzdü. Biz kendi aramızda toplaşarak bir yardım fonu oluşturduk. İletmeniz ricasıyla. En yeni olan ayakkabılarımızdan ve en besleyici gıda maddelerimizden ufak bir paket hazırladık. Sizden tekrar rica ediyoruz. Lütfen yardıma muhtaç Bakan, Parlemlenter ve zengin hanımlarının halk tarafından sap-tanarak bize bildirilmesi için mektubumuza gazetenizde yer veriniz.

Size çok lüks olan aylık bütçemizi yazmadan geçemeyeceğiz.

Altı kişilik ailenin aylık tüketim listesi:

1 kilo et	400 TL.
5 kilo patates	125 TL.
5 kilo sabah yağı	630 TL.
Bir adet tüp bütangaz	155 TL.
3 kilo kurufasulye	210 TL.
4 kilo kuru soğan	160 TL.
2 kilo mercimek	110 TL.
4 kilo şeker	160 TL.
1 kilo çay	100 TL.
1 çift bayan çorabı	120 TL.
1 çift çocuk çorabı	60 TL.
1 çift erkek çorabı	70 TL.

MERSİN' DEN MEKTUP VAR



Mersin'li kadınların Maliye Bakanı'nın eşine gönderdiği koli.

Sebze - Meyva	500 TL.
Ev kirası ve diğer masraflar	6000 TL.
TOPLAM	8900 TL.

Bizler bir ayda bu kadar besleyici gıda ve giyim malzemesi alabiliyoruz. Asgari ücretle aylık gelirimiz 6500 TL.

aylık giderimiz 8900 TL.

Görüyorsunuz ki «Hayat pahalı, can ucuz...!» Bakan hanımları niçin geçinmiyorlar? Onlar pahalılıktan şikayetçi bile değiller.

Saygılarımızla,
Kadınlar - İçel

27. SAYFADAN DEVAM

«AĞLAMAK DİYE BİRŞEY DÜŞÜNEMİYORUM»

— Evimiz sürekli göz altında tutuldu bir ay boyunca. Eve gelip gidenler takip edildi. Daha sonra savcılığa ifadeye götürüldüğümde olayla ilgili resimler gösteriyorlardı. Ben kocamın öldürülüşünü gösteren resme bakar bakmaz tanıdım onu. Fakat resimdeki kişinin kocam olduğunu söyler söylemez büyük bir baskıya giriştiler. 3 yaşında bir çocukla bir kadına yapılan manevi baskıyı kelimelerle anlatamam. Sürekli «bu değil eşin»

diyor ve başka bir resimdeki, aynı irilikte bir başkasının kocam olduğunu kabul ettirmeye çalışıyorlardı. Çünkü o, polislerle dövüşür vaziyette çekilmiş bir resimdi. Ben tabii «hayır» dedikçe, aç susuz 48 saat Elif'le 1. şubede tuttular. Mahkemelerde de çok saldırılara uğradık. Bana «komünist kadın» diye tükürüyorlardı, saldırıyorlardı.

— Dergimiz aracılığıyla kadınlara, yakınlarını kaybedenlere iletmek istediğiniz şeyler var mı?

— Tüm kadınlara seslenmek

istiyorum. Yani ille de canımız yansın, tüm aileler bir yakınını mı kaybetsinler? Tüm kadınlar demokrasi savaşımına katkıda bulunabilirler.

Kuvvetli olmalarını diliyorum. Ben hiç yılmadım. Yılmamam gerektiğine inandım. Ağlamak diye birşeyi düşünemiyorum ben. Biz kuvvetli olmaya mecburuz. Güçlü olup bundan sonraki ölümlere engel olabiliriz aslında. Birleşerek, dayanışma içinde olursak, yakınlarını kaybedenlere de birçok yardıma bulunabiliriz. Bunları iletmek istiyorum.

EVLAT ACISINA SON!

<u>YIL</u>	<u>ÖLÜ SAYISI</u>
1960	2
1965	2
1968	2
1969	9
1970	19
1971	21
1972	22
1973	15
1974	27
1975	37
1976	108
1977	317
1978	849(105-?-K.Maraş)
1979	1207
1980	927(ilk 4 ayda)

